

PŘÍPRAVNÁ ANALÝZA COWORKINGOVÉHO CENTRA NA ÚZEMÍ MIKROREGIONU SOKOLOV - VÝCHOD / PREPARATORY ANALYSIS OF A COWORKING SPACE IN THE AREA OF MICROREGION SOKOLOV- EAST

Analýza/Analysis

Verze/Version 1
08 2020



Výstup / Deliverable: T2.3.4



Reportovací období/Reporting Period: 3



PP4, Mikroregion Sokolov - východ/Microregion Sokolov - East



Abri, s.r.o.

info@abri-dotace.cz

Jméno zpracovatele: Bc. Monika Sobotová

1 Obsah

Abstrakt	6
Úvod	6
Cíle a metodika	7
1 Obory a možnosti KKP v Karlovarském kraji	8
1.1 Zastoupení jednotlivých oblastí v Karlovarském kraji	9
1.1.1 Kulturní průmysl.....	11
1.1.2 Kulturní sektor.....	11
1.1.3 Kreativní průmysl.....	12
1.1.4 Řemesla a tradiční výroba Karlovarského kraje.....	13
1.2 Účel a tematické zaměření coworkingového centra	21
2 Analýza zdrojů	23
2.1 Lidské zdroje.....	23
2.2 Materiální zdroje	26
2.3 Finanční zdroje	28
2.4 Organizační zdroje	30
3 Analýza nalezených prostorů	31
3.1 Statek Bernard.....	31
3.2 Návrhy dalších vhodných prostorů	36
4 Analýza 7P -marketingový mix.....	37
5 PESTLE analýza	39
6 SWOT analýza	42
6.1 Silné stránky	43
6.2 Slabé stránky.....	43
6.3 Příležitosti.....	44
6.4 Hrozby	45
Závěr	46
Summary	48
Subjects and possibilities of CCI in Karlovy Vary Region	48
Resource analysis	48
Analysis of the found space	49
Analysis 7P - marketing mix	49
PESTLE analysis.....	50
SWOT analysis	50
Conclusion.....	51
Zdroje	52

Seznam obrázků

Obrázek 1: Krajkářství a textilní výroba	14
Obrázek 2: Kreativní výrobky ze skla	15
Obrázek 3: Výrobky z keramiky a porcelánu.....	15
Obrázek 4: Dekorace skla, keramiky a porcelánu.....	16
Obrázek 5: Výrobky společností Amati - Denak a Strunal Schönbach	16
Obrázek 6: Budova nové školy a Kynšperský betlém.....	17
Obrázek 7: Chebské reliéfní intarzie.....	17
Obrázek 8: Chebské krovy	18
Obrázek 9: Cín ve Slavkovském lese	18
Obrázek 10: Různá zpracování nerostných surovin v Karlovarském kraji.....	19
Obrázek 11: Karlovarský knedlík	20
Obrázek 12: Karlovarské suchary	21
Obrázek 13: Karlovarský rohlík	21
Obrázek 14: Karlovarské koláčky	21
Obrázek 15: Návrh využití jednotlivých místností - varianta A	27
Obrázek 16: Návrh využití jednotlivých místností - varianta B.....	28
Obrázek 17: Uhelné regiony v Česku.....	28
Obrázek 18: Organizační struktura.....	30
Obrázek 19: Mapa polohy Statku Bernard	31
Obrázek 20: Prostory a okolí Statku Bernard	32
Obrázek 21: Návrh nového komplexu budov v okolí Statku Bernard	33
Obrázek 22: Vstup do nového dvora	34
Obrázek 23: Vnitřní „rajský“ dvůr.....	34
Obrázek 24: Vzdálenost Statku Bernard od veřejné hromadné dopravy	36
Obrázek 25: Umístění bývalého železničního depa v Sokolově.....	36

Seznam tabulek

Tabulka 1: Členění sektorů KKP na jednotlivé oblasti.....	8
Tabulka 2: Počet subjektů KKP v jednotlivých krajích	9
Tabulka 3: Struktura subjektů v oblastech kulturních a kreativních průmyslů v krajích ČR (v %).	10
Tabulka 4: Struktura zaměstnanosti v oblastech KKP v krajích ČR	10
Tabulka 5: Vývoj počtu obyvatel v Karlovarském kraji od 31.12 2015 do 31.3.2020	23
Tabulka 6: Vhodné střední školy k navázání spolupráce s coworkingovým centrem	24
Tabulka 7: Základní školy v Mikroregionu Sokolov - východ	25
Tabulka 8: Železniční a autobusová doprava mezi Královským Poříčím a dalšími městy....	35
Tabulka 9: Marketingový mix “7P“	37
Tabulka 10: PESTLE analýza.....	39
Tabulka 11: SWOT analýza	42

Seznam grafů

Graf 1: Procentuální zastoupení jednotlivých sektorů KKP v Karlovarském kraji	9
Graf 2: Struktura subjektů KV kraje v navazujících a podpůrných odvětvích KKP	13
Graf 3: Reálný růst HDP v českých krajích	39
Graf 4: Vzdělanostní struktura obyvatel ČR ve věku 15 let a více.....	40

Abstrakt

Tato analýza se zabývá účelem, zaměřením a umístěním navrženého coworkingového centra na Sokolovsku. Zkoumá jeho potřebné materiální, lidské i finanční zajištění a blíže rozvádí cílovou skupinu jeho uživatelů. Dílčí zkoumání jsou následně zřehledněna v interní analýze 7P a externí analýze PESTLE, jejichž výsledky jsou promítnuty do závěrečné SWOT analýzy.

Úvod

Karlovarský kraj patří mezi tři strukturálně postižené kraje, které se dříve orientovaly na těžební, zpracovatelský a chemický průmysl. Jeho ekonomický růst značně zaostává za ostatními regiony Česka, s čímž souvisí také nedostatečná nabídka perspektivních pracovních míst, nízká atraktivita pro podnikání a obecně horší podmínky pro život obyvatel [1].

V současnosti dochází k útlumu těžby uhlí na Sokolovsku, od čehož se na jednu stranu očekává zlepšení životního prostředí, na druhou stranu však postupně zaniká spousta pracovních míst. Nezaměstnanost v regionu se zvyšuje také kvůli letošní koronavirové pandemii. Její dopady můžeme vidět například na společnosti Strunal Schönbach sídlící v Lubech na Chebsku, která na konci července musela definitivně ukončit svůj provoz.

Dopady koronavirové krize ještě nejsou zcela sečteny, ale potřeba změn a restrukturalizace kraje je kvůli ní stále naléhavější. Jednou z cest k dosažení kýženého ekonomického růstu regionu, je zaměření se na kulturní a kreativní průmysly (KKP). Ty představují velký potenciál pro jednotlivé obce i celý stát. Jak je uvedeno na webových stránkách věnovaných mapování KKP v Olomouci, „*zatímco automobilový průmysl se na HDP ČR podílí 2 procenty, podíl tzv. KKP je dvakrát vyšší. Znamená to, že lidé zaměstnaní v kreativních odvětvích dokáží výrazně prospívat české ekonomice. Jen se o tom zatím moc neví. Kreativní odvětví však svou vysokou přidanou hodnotou přispívají také ostatním hospodářským odvětvím a jsou zdrojem technologických i netechnologických inovací*“ [2]. Kulturní a kreativní odvětví/průmysly vychází z lidské kreativity, dovednosti, talentu a kulturních hodnot. Vytvářejí bohatství a pracovní místa a můžeme mezi ně zařadit např. architekturu, design, reklamu, film, hudbu, knihy, umělecká řemesla apod [3].

Z výše uvedeného nám vyplývá, že rozvoj KKP je pro region velkou šancí k růstu a pozitivním změnám v jeho fungování. Vědoma si je toho i Evropská unie za jejíž podpory vznikl projekt InduCCI. Ten má za cíl právě transformaci tradičních průmyslových regionů za pomoci kulturních a kreativních průmyslů. Díky projektu InduCCI také vznikla tato analýza, která slouží pro podrobné plánování a přípravu coworkingového prostoru na území Mikroregionu Sokolov východ (MSV). Jeho prostory budou využívat osoby z různých odvětví KKP, budou zde moci společně tvořit a vzájemně se inspirovat. Účel a tematické zaměření coworkingového centra (CC) by měly vycházet z podstaty a potřeb území MSV s vazbou na jeho tradiční odvětví. Mezi ně patří například výroba skla, porcelánu, lihovin, minerálních vod, hudebních nástrojů, textilu a řemesla [4]. Snahou CC by mělo být udržení a rozvoj těchto aktivit s cílem přispět ke zlepšení situace celého Karlovarského kraje.

Cíle a metodika

Cílem této analýzy je podrobné plánování a příprava coworkingového prostoru na území Mikroregionu Sokolov - východ. Zpracování dílčích analýz vycházelo především z těchto požadavků, co by měla analýza obsahovat:

- Analýzu různých oborů a možnosti KKP v Karlovarském kraji - určení účelu centra a tematické zaměření. Na základě tématu a účelu centra bude vymezena plocha potřebná pro vytvoření prostoru pro KKP.
- Analýzu nalezených prostorů v Karlovarském kraji nejlépe na území Mikroregionu Sokolov - východ. Určení toho, zda se bude jednat o výstavbu nového objektu nebo adaptaci vhodného brownfieldu. Dále proběhne komunikace s vlastníkem prostor a dojednání spolupráce s ním. Dodavatel zpracuje návrh využití jednotlivých místností a nutného vybavení pro „CCI space“.
- Analýzu zdrojů především, lidských, materiálních, finančních, organizačních potřebných pro zřízení úspěšného coworkingového centra.
- SWOT a PESTLE analýzu projektu.

Všechny výše zmíněné body byly zařazeny do jednotlivých kapitol. Zároveň byl obsah doplněn o analýzu marketingového mixu „7P“, která blíže zkoumá vnitřní prostředí coworkingového centra a spolu s výsledky ostatních analýz utváří podklad pro přehlednou SWOT analýzu.

Při analýze oborů a možností KKP v Karlovarském kraji bylo čerpáno především z publikace Mapování kulturních a kreativních průmyslů v ČR vydanou Institutem umění - Divadelním ústavem v Praze v roce 2015. Vzhledem ke struktuře tradičních oborů Karlovarského kraje byla analýza směřována také na řemesla, konkrétně na výrobu kraje, skla, porcelánu, hudebních nástrojů a zpracování místních nerostných surovin. Z důvodu vysokého podílu cestovního ruchu na ekonomickém vývoji KK byla zařazena také tradiční gastronomie, která při umístění například tradiční cukrářské dílny do prostorů CC může být jedním z turisticky zajímavých cílů.

Ze získaných poznatků, a také po domluvě s partnery projektu, byl stanoven účel a zaměření plánovaného coworkingového centra včetně vymezení potřebné plochy k vytvoření prostoru pro KKP. Následně byly zanalyzovány i potřebné zdroje. Oblast lidských zdrojů je v kraji ovlivněna především odchodem obyvatel za prací a vzděláním. Tento problém by mohl pomoci řešit právě rozvoj KKP. Materiální, finanční a do jisté míry i organizační zdroje jsou spojeny především s dotačními výzvami včetně nové evropské podpory ve formě Fondu pro spravedlivou transformaci.

Dále byly nalezeny vhodné prostory pro realizaci coworkingového centra na území Mikroregionu Sokolov - východ, konkrétně na Statku Bernard v Královském Poříčí. V návaznosti na kladný přístup Mikroregionu Sokolov - východ k tomuto umístění bylo při vytváření dalších analýz pracováno s prostory Statku Bernard, a to včetně výhod a nevýhod, které z tohoto umístění plynou. Výsledky všech analýz byly následně shrnuty do závěrečné kapitoly

1 Obory a možnosti KKP v Karlovarském kraji

Nežli si přesně nadefinujeme náplň plánovaného CC podívejme se na obory a možnosti KKP v celém Karlovarském kraji. Vycházet budeme z mapování KKP v ČR provedeným Institutem umění - Divadelním ústavem ve spolupráci s ČSÚ a vlastní provedené analýzy Karlovarského kraje v rámci projektu InduCCI. Nejdříve bychom si měli říci z čeho se KKP skládá a jaké je jeho zastoupení v rámci České republiky, potažmo v Karlovarském kraji.

Dle „trojsektorového členění“ můžeme KKP rozdělit na kulturní sektor, kulturní průmysly a kreativní průmysly. Ty v sobě ukrývají různá odvětví. Jejich přehled dle kvantitativního mapování KKP v ČR provedeného Institutem umění - Divadelním ústavem je uveden v následující tabulce 1. Je nutné podotknout, že z této analýzy byla zpracovatelem vyloučena řemesla, z důvodu nemožnosti kvalifikovaně určit charakter výroby příslušného podniku, tj. zda se jednalo o provozování tradičních řemesel s rukodělnou výrobou, či standardizovanou produkci na zakázku bez vlastního kreativního vkladu a inovací [5]. Mezinárodní definice ovšem považují řemesla jako jednu z důležitých oblastí KKP a proto je nutné s řemesly v analýze počítat i s ohledem na to, že jsou na území MSV velmi rozšířená.

Tabulka 1: Členění sektorů KKP na jednotlivé oblasti

Sektor	Oblast
Kulturní sektor	Fotografické činnosti
	Kulturní dědictví
	Scénická umění
	Umělecká tvorba
	Umělecké vzdělávání
Kulturní průmysly	Film, televize a rozhlas
	Hudba
	Překladačské a tlumočnické činnosti
	Vydavatelské činnosti
Kreativní průmysly	Architektura
	Reklama
	Design

Zdroj: vlastní zpracování na základě studie Divadelního ústavu [5]

Abychom měli lepší představu o subjektech působících v KKP v Karlovarském kraji, musíme se podívat na situaci v rámci celé České republiky. V níže uvedené tabulce 2 je uveden počet subjektů zabývajících se KKP v jednotlivých krajích v roce 2014. Podíváme-li se na kraje příliš nás nepřekvapí, že nejvíce subjektů KKP se vyskytuje na území Prahy. Přestože v Jihomoravském kraji leží druhé největší město republiky, v pomyslném žebříčku se usadil až na třetím místě za Středočeským krajem, čtvrtý nejvyšší počet subjektů KKP působí na území kraje Moravskoslezského. Zato Karlovarský kraj je na tom co do počtu subjektů nejhůře.

Abychom v hodnocení krajů byli více objektivní, musíme se však podívat také na jejich velikost a počet obyvatel v daném roce. Z tohoto pohledu si Karlovarský kraj vůbec nevede tak špatně. Poměříme-li mezi sebou kraje Ústecký, Moravskoslezský a Karlovarský jakožto strukturálně postižené regiony, vychází nám stav Karlovarského kraje jako nejlepší, a to i přestože v Moravskoslezském kraji leží třetí největší město republiky Ostrava. Z těchto údajů nám plyne, že Karlovarský region má potenciál k růstu a rozvoji KKP a už teď je zde slušně zastoupen.

Tabulka 2: Počet subjektů KKP v jednotlivých krajích

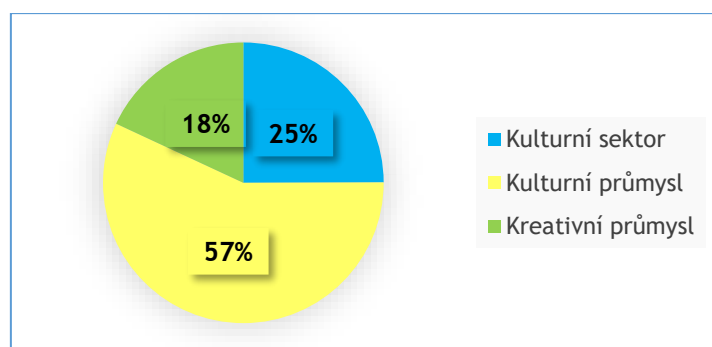
Kraj	Počet subjektů KKP	Počet obyvatel k 31.12.2014	Podíl subjekty/počet obyvatel
Praha	17 362	1 259 079	1,38 %
Středočeský	6 007	1 315 299	0,46 %
Jihočeský	2 740	637 300	0,43 %
Plzeňský	1 954	575 123	0,34 %
Karlovarský	1 134	299 293	0,38 %
Ústecký	2 291	823 972	0,28 %
Liberecký	1 611	438 851	0,37 %
Královéhradecký	2 038	551 590	0,37 %
Pardubický	1 656	516 372	0,32 %
Vysočina	1 528	509 895	0,30 %
Jihomoravský	5 344	1 172 853	0,46 %
Olomoucký	2 197	635 711	0,35 %
Moravskoslezský	3 950	1 217 676	0,32 %
Zlínský	2 117	585 261	0,36 %
Celkem	51 929	10 538 275	0,49 %

Zdroj: vlastní zpracování dle studie Divadelního ústavu [5] a dat ČSÚ [6]

1.1 Zastoupení jednotlivých oblastí v Karlovarském kraji

V Karlovarském kraji bylo v roce 2014 zjištěno celkem 1 134 subjektů KKP. Kulturní sektor se podílel 284 subjekty, kulturní průmysly 645 subjekty a kreativní průmysly 205 subjekty [5]. Procentuální zastoupení těchto sektorů v kraji je znázorněn na grafu 1.

Graf 1: Procentuální zastoupení jednotlivých sektorů KKP v Karlovarském kraji



Zdroj: vlastní zpracování na základě studie Divadelního ústavu [5]

K vyhodnocení jednotlivých oblastí KKP v Karlovarském kraji, bude nutné se podívat jednak na strukturu subjektů, ale také na strukturu zaměstnanosti. Těmto údajům jsou věnovány následující dvě tabulky, které jsou blíže rozebrány v dalších podkapitolách.

Tabulka 3: Struktura subjektů v oblastech kulturních a kreativních průmyslů v krajích ČR (v %)

Kraj	Oblast												Celkem
	Architektura	Design	Film, televize a rozhlas	Fotografické činnosti	Hudba	Kulturní dědictví	Překladačské a tlumočnické činnosti	Reklama	Scénická umění	Umělecká tvorba	Umělecké vzdělávání	Vydavatelské činnosti	
Praha	2,8	1,4	7,5	5,8	5,8	4,2	36,1	6,2	5,9	2,1	1,5	20,8	100
Středočeský	2,5	1,9	2,8	8,4	5,1	3,1	40,9	9,3	5,9	1,4	2,1	16,5	100
Jihočeský	4,7	2,4	1,8	9,3	3,4	3,8	37,6	17,5	6,9	0,9	2,2	9,5	100
Plzeňský	5,4	3,3	1,4	10,9	3,4	3,7	39,8	9,3	7,5	0,8	2,8	11,8	100
Karlovarský	3,4	3,6	2,0	8,0	3,2	5,4	37,4	11,0	7,4	4,1	2,4	12,0	100
Ústecký	3,4	2,0	1,9	8,3	5,2	3,2	43,1	7,5	6,8	0,9	1,9	16,0	100
Liberecký	4,4	2,2	1,3	9,9	5,0	4,2	43,7	7,1	6,4	1,1	4,5	10,2	100
Královéhradecký	4,3	2,2	1,8	11,7	5,1	3,7	38,9	5,3	7,1	1,5	3,0	15,3	100
Pardubický	5,1	1,4	1,9	9,8	4,4	7,1	36,2	6,1	7,7	1,4	3,7	15,0	100
Vysočina	6,0	3,3	2,0	10,7	3,5	3,7	37,2	10,0	6,3	1,7	3,2	12,3	100
Jihomoravský	6,2	2,3	1,9	9,3	4,6	2,1	38,1	7,4	5,7	1,3	5,0	16,2	100
Olomoucký	4,0	1,7	2,1	9,3	4,9	4,6	37,1	11,2	6,1	1,4	2,3	15,2	100
Moravskoslezský	5,1	2,6	2,3	9,0	4,8	2,3	38,1	12,5	4,8	0,9	1,9	15,7	100
Zlínský	5,4	3,7	2,1	11	5,6	1,8	36,5	9,8	5,4	0,9	2,5	15,4	100
Celkem	4,0	2,1	3,9	8,2	5,0	3,6	38,0	8,5	6,1	1,5	2,4	16,7	100

Zdroj: vlastní zpracování na základě studie Divadelního ústavu [5]

Tabulka 4: Struktura zaměstnanosti v oblastech KKP v krajích ČR

Kraj	Oblast												Celkem
	Architektura	Design	Film, televize a rozhlas	Fotografické činnosti	Hudba	Kulturní dědictví	Překladačské a tlumočnické činnosti	Reklama	Scénická umění	Umělecká tvorba	Umělecké vzdělávání	Vydavatelské činnosti	
Praha	7,9	0,7	16,6	2,5	2,4	16,9	10,9	7,6	5,2	0,6	3,9	24,8	100
Středočeský	4,3	1,5	2,9	4,7	2,9	11,5	20,4	8,4	11,5	0,8	14,4	16,7	100
Jihočeský	5,6	1,3	1,0	3,7	1,4	17,3	13,8	9,7	9,6	2,3	12,9	21,3	100
Plzeňský	6,7	1,7	1,0	4,2	7,4	22,9	13,5	5,6	9,0	1,2	19,7	7,2	100
Karlovarský	3,7	1,5	1,6	3,4	2,2	20,1	15,9	6,6	12,7	2,1	21,9	8,2	100
Ústecký	6,4	0,9	1,0	4,0	2,0	23,1	17,0	6,8	11,8	0,3	16,2	10,6	100
Liberecký	4,8	1,2	0,9	6,2	2,2	20,5	20,0	6,6	10,8	1,0	18,4	7,5	100
Královéhradecký	7,9	1,1	1,4	6,2	2,5	17,9	17,3	5,8	10,3	1,3	18,5	9,8	100
Pardubický	9,0	0,5	2,1	4,2	2,0	21,0	13,9	5,3	9,8	0,7	20,7	10,8	100
Vysočina	7,3	1,4	0,9	5,5	1,6	14,4	16,2	15,8	10,0	1,0	18,0	7,9	100
Jihomoravský	12,5	1,1	1,6	4,0	2,3	19,7	14,0	8,4	9,0	0,5	13,6	13,5	100
Olomoucký	7,6	0,7	2,0	4,0	2,4	20,8	14,0	7,3	10,8	0,6	13,2	16,6	100
Moravskoslezský	9,0	1,2	2,1	3,9	2,1	16,2	15,1	8,2	8,8	0,3	20,1	13,0	100
Zlínský	20,3	1,5	1,9	4,6	2,3	14,8	13,6	4,8	10,2	0,4	16,7	8,9	100
Celkem	8,2	1,0	8,0	3,6	2,5	17,5	13,6	7,7	8,0	0,8	11,2	17,9	100

Zdroj: vlastní zpracování na základě studie Divadelního ústavu [5]

1.1.1 Kulturní průmysl

Kulturní průmysl má v Karlovarském kraji oproti ostatním dvěma sektorům KKP největší zastoupení a zahrnuje překladatelské a tlumočnické činnosti, vydavatelské činnosti, hudební odvětví, film televizi a rozhlas. Významný podíl v tomto sektoru mají právě překladatelské a tlumočnické činnosti. Důvody můžeme vidět například v blízkosti hranic s Německem, se kterým je navozena úzká spolupráce, nebo v množství turistů a přistěhovalců, kteří často využívají překladatelských služeb. Ve srovnání s ostatními regiony ČR, jsou však tyto hodnoty průměrné.

Z hlediska vydavatelské činnosti mají v regionu zastoupení krajské redakce novin a deníků. Vysoký dopad informací na čtenáře mají také Hejtmanské listy - Měsíčník Karlovarského kraje, Karlovarské radniční listy a zpravodaje jednotlivých obcí. Velká nakladatelství a vydavatelství sídlí mimo tento kraj, a proto není zastoupení této činnosti tak vysoké, jako v jiných regionech, kde dosahují hodnoty nad 15 %.

Dle klasifikace CZ-NACE navržené Institutem umění - Divadelním ústavem obsahuje hudební odvětví pořizování zvukových nahrávek, hudební vydavatelské činnosti a specializované prodejny [5]. V porovnání s ostatními regiony je zastoupení subjektů tohoto odvětví nejnižší v republice. Důvodem bude zřejmě malé spektrum potenciálních zákazníků a odchod talentovaných lidí, kteří využívají služeb nahrávacích studií, do větších měst.

Dále do tohoto sektoru spadá oblast filmu, televize a rozhlasu. Ta se na celkovém zastoupení KKP v kraji podílí 2 %. Tato oblast, má na celkové struktuře KKP v Karlovarském kraji větší podíl, než je tomu u jiných krajů (např. Libereckého s podílem 1,3 % a Plzeňského s 1,4 %). Zasluhu na tom jistě má Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary (MFF KV), který je největším filmovým festivalem v ČR a zároveň jedním z nejstarších na světě. Dále je pro natáčení filmů a filmových seriálů často využíváno kulturního a historického dědictví tohoto kraje. Z televizních stanic zde působí redakce České televize a regionálního zpravodajství ZAK TV a TV NOVA. Působí zde i pár místních zpravodajství (např. TV Duha, TV Mariánské Lázně či TV Ostrov). Rozhlasové vysílání zajišťují, kromě centrálních stanic, Český rozhlas Karlovy Vary, Hitrádio Dragon či Radio Blaník. Všechna média jsou lokálně napojena na noviny a deníky (knižní a tiskový trh).

1.1.2 Kulturní sektor

Kulturní sektor zahrnuje scénická umění, kulturní dědictví, uměleckou tvorbu a umělecké vzdělávání. Podíl fotografické činnosti na celkové struktuře KKP v Karlovarském kraji není tak vysoký jako ve většině jiných regionů. Tato oblast zahrnuje profesionální a komerční fotografickou produkci (např. portrétní fotografie, fotografie pro potřeby realitních kanceláří a turistického ruchu, videonahrávky akcí apod.), zpracování filmu (vyvolávání, kopírování atd.) a činnosti fotoreportérů [7].

Pojem scénická umění obsahuje například divadelní představení, koncerty, cirkusy, orchestry apod. V Karlovarském kraji tuto oblast tvoří například symfonické orchestry (Karlovarský symfonický orchestr, Západočeský symfonický orchestr Mariánské Lázně a Orchestr Františkovy Lázně), lokální soubory (např. Roháči, Petr nebo Pavel, Pestalozzi), či divadla. Je zde však jediný divadelní soubor, a to při Západočeském divadle v Chebu. Poměr tohoto odvětví na celkovém počtu subjektů KKP v Karlovarském kraji je 7,4 % což je v porovnání s ostatními kraji celkem vysoký podíl (u většiny krajů činí podíl scénického umění méně než 7 % na celkovém počtu subjektů KKP).

Kulturní dědictví zahrnuje činnosti knihoven, archivů, muzeí, provozování kulturních památek, turistických zajímavostí a jiných kulturních zařízení. Na celkovém objemu subjektů KKP v kraji se podílí 5,4 %, což je více než u ostatních krajů, kde se hodnoty pohybují většinou mezi 3 a 4 %. Zásluhy můžeme přičítat jistě lázeňství, hornictví (Montan region Krušné Hory, v roce 2019 zapsán jako kulturní dědictví UNESCO) a dalším významným památkám kraje.

V umělecké tvorbě jsou obsaženy např. činnosti sochařů, malířů, kreslířů, grafiků, spisovatelů apod. Tato oblast se na celkovém objemu subjektů zahrnutých do KKP v rámci Karlovarského kraje podílí 4,1 %, což je nejvíce ze všech ostatních krajů. Podíváme-li se na subjekty činné v oblasti umělecké tvorby v rámci celé ČR, subjekty z Karlovarského kraje tvoří až 5,8 % z celku. Samozřejmě nemůže konkurovat Praze, jejíž subjekty zaujímají 44,5 %, avšak ze 14 krajů drží pomyslné 4. místo.

Do uměleckého vzdělávání je dle CZ NACE zahrnuto poskytování výuky v oblasti výtvarného, dramatického a hudebního umění. Dále také umělecké kurzy - např. malování, tance či hry na hudební nástroj. Nejsou zde však zahrnuty vysoké umělecké školy a výuka cizích jazyků. V Karlovarském kraji zastupuje umělecké vzdělávání 2,4 % subjektů KKP, což je obdobná hodnota jako u ostatních krajů.

1.1.3 Kreativní průmysl

Sektor kreativního průmyslu obsahuje odvětví architektury, reklamy a designu. Do odvětví architektury jsou zahrnuty architektonické a inženýrské činnosti a související technické poradenství. Karlovarský kraj je v současnosti bez velkých firem (ateliérů) se zaměřením na architekturu, proto je zde podíl na celkové sumě subjektů KKP v kraji pouze 3,4 % a v celkové sumě subjektů tohoto odvětví v ČR zaujímají ty karlovarské 0,8 %.

Subjekty KKP spadající do odvětví reklamy tvoří v Karlovarském kraji 11 %. V porovnání se strukturou subjektů KKP v ostatních krajích, je podíl nadprůměrný, avšak z kontextu stavu odvětví v rámci celé republiky se nejedná o příliš významné zázemí. V Karlovarském kraji se totiž nenachází žádní velcí producenti.

Podíl subjektů věnujících se designu je vyšší než u většiny ostatních krajů. Zásahu na tom má jistě tradice skla, keramiky a porcelánu, jejíž design je vyučován i na Střední uměleckoprůmyslové škole keramické a sklářské Karlovy Vary.

SHRNUTÍ

Z bližšího analyzování výstupů mapování KKP v ČR provedeného Institutem umění - Divadelním ústavem byly ve sledovaných oblastech KKP pro Karlovarský kraj zjištěny následující skutečnosti.

- Nejvyšší počet subjektů a vysokou zaměstnanost mají **překladatelské a tlumočnické činnosti**.
 - Blízkost kraje s Německem a celková globalizace činí jazykovou vybavenost obyvatel stále potřebnější a zřejmě je to i na vysokém využívání těchto služeb. Coworkingové centrum by mohlo nabízet jazykové kurzy či spolupracovat s některou překladatelskou agenturou.
- Vysoký podíl zaměstnanosti má oblast **kulturního dědictví** (vyšší procentuální podíl než u ostatních krajů)

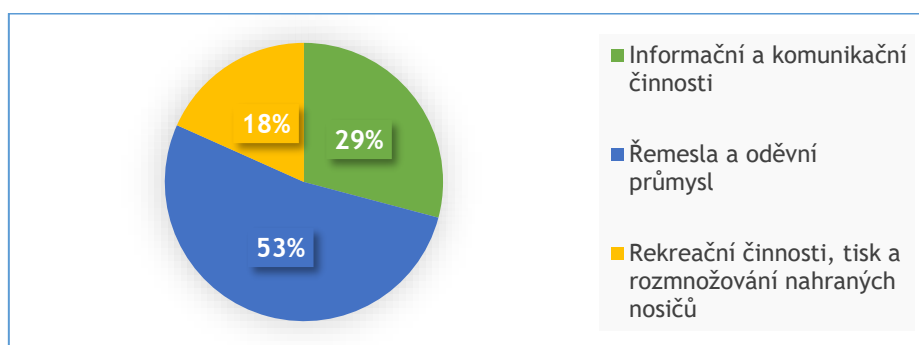
- Oblast kulturního dědictví úzce souvisí s cestovním ruchem. Turisté navštěvují nejen kulturní památky, muzea a galerie, ale jezdí také za regionální kuchyní a regionálními výrobky. CC by mělo využít charakteru regionu a těžit z jeho tradice.
- Kraj má výrazně vyšší podíl oblasti **umělecké tvorby**, nežli je tomu u ostatních regionů
 - CC by mohlo ve svých prostorách nabídnout vybavený malířský, sochařský či jiný umělecký ateliér.
- Karlovarský kraj má v porovnání s ostatními kraji slušně zastoupenou oblast **designu**.
 - Způsobeno je to jistě uplatněním designérů při výrobě skla, keramiky a porcelánu. Coworkingové centru by mělo jistě s designéry spolupracovat a vytvořit pro ně vhodné zázemí.
- Nižší podíl zaměstnanosti a počtu subjektů v oblasti **architektury**, nežli je tomu u ostatních krajů.
 - Na tento stav můžeme pohlížet jako na výzvu pro CC, které by mohlo přispět k rozvoji architektonické a inženýrské činnosti nabídkou vhodného zázemí.

1.1.4 Řemesla a tradiční výroba Karlovarského kraje

Jak již bylo zmíněno, z analýzy provedené Institutem umění - Divadelním ústavem byla vyloučena řemesla, ale byla jím zahrnuta mezi tři skupiny navazujících a podpůrných odvětví KKP, jejichž strukturu můžeme vidět na grafu 2. Konkrétně se jedná o tyto tři skupiny:

1. informační a komunikační technologie
2. řemesla a oděvní průmysl
3. rekreační činnosti

Graf 2: Struktura subjektů KV kraje v navazujících a podpůrných odvětvích KKP



Zdroj: vlastní zpracování dle [5]

Jak je zde patrné, řemesla a oděvní průmysl zde tvoří většinový podíl na celkové sumě subjektů zabývajících se podpůrným odvětvím KKP, a jak vyplývá z dalších šetření, je v tomto odvětví oproti zbylým dvěma také nejvyšší zaměstnanost. Dáno je to jistě přetrvávající výrobou skla, keramiky, porcelánu a dalších tradičních produktů kraje. Zde je ovšem nutné brát v potaz jistou hranici mezi řemeslnou a průmyslovou výrobou. Za řemeslnou bychom měli považovat tu, kde fungují velkou měrou lidé na rozdíl od průmyslové, kterou obstarávají především stroje. Příkladem řemeslné výroby nám může být ručně zdobený porcelán a jejím opakem sériová výroba hotelového porcelánu. Nyní se seznámíme blíže s řemesly, které se v kraji vyskytují.

Krajkářství (paličkování) a textilní výroba

Už v 16. století vzniklo v Krušných horách (dříve Rudohoří) významné krajkářské středisko. Paličkování se zde rozšířilo díky Barbaře Uttmannové, která se provdala za majitele dolu v saském Annabergu, odkud se toto umění šířilo i do Čech. Jelikož dolování rud nenabízelo zaměstnání pro ženy, začaly se věnovat tkaní a paličkování krajek, které se zde staly žádaným zbožím. Postupem času vznikla významná centra v Kraslicích, Vejprtech a Nejdku [8]. V dnešní době se krajkářstvím zabývají především členky spolku Krušnohorská krajka a textilní výrobě obecně se věnuje například společnost Sametex (dříve věhlasný podnik Krajka Kraslice) či výrobci Büttner Textil a O.K. TEXTIL v Aši, kde zlaté časy této výroby dnes připomíná především místní Národopisné a textilní muzeum. V návaznosti na textilní výrobu je nutné podotknout také dříve rozšířené **tkaní koberců**, kterým se kdysi v Krušnohoří živila spousta rodin.

Obrázek 1: Krajkářství a textilní výroba



Výroba skla

Významnými lokalitami, kde se v Karlovarském kraji rozvíjelo sklářství, jsou západní Krušnohoří a oblast Českého lesa. Doklady o sklářské činnosti v Krušnohoří pocházejí už z počátku 16. století a nejvíce skláren se v té době nacházelo v pásu mezi Krásnou Lípou a Jindřichovicemi. Později (19. stol.) začaly sklárny přecházet na spalování uhlí z nedalekého sokolovského revíru, což ovlivnilo lokalizaci nových provozů (Dolní Rychnov, Svatava) a sklářským střediskem se postupně stávali také Karlovy Vary, Oloví a Nové Sedlo [11]. Ze současných skláren můžeme jistě zařadit mezi subjekty KKP výrobce Moser, který se zabývá výrobou luxusního a užitkového skla, a dále společnost Bepof zabývající se výrobou malé galanterie a nábytkářského skla (viz obrázek 2).

Obrázek 2: Kreativní výrobky ze skla



Zdroj: Bepof.com [12]



Zdroj: Moser.cz [13]

Výroba keramiky a porcelánu

Nejstarší porcelánka v Čechách se nachází v Horním Slavkově a byla založena roku 1792. Svůj název Haas & Czjzek nese po pánech, kteří ji vedli od roku 1867 a vtiskli jí světovou proslulost [14]. Pod tímto názvem funguje tato společnost dodnes, ale stejně jako většina výrobců porcelánu v kraji se potýká s existenčními potížemi. Dalšími významnými výrobci porcelánu v KV kraji jsou například společnosti Thun (původem z Klášterce nad Ohří), Rudolf Kämpf (Loučky) a dříve se k nim řadila i porcelánka Moritz Zdekauer (Stará Role). Samozřejmě jsou v kraji i menší výrobci produktů z keramiky a porcelánu, kteří tvoří ve vlastních dílnách.

Obrázek 3: Výrobky z keramiky a porcelánu

Porcelánová váza k 200 let výročí Haas & Czjzek



Zdroj: Haas-czjzek.cz [15]

Svícný z keramické dílny v Karlových Varech



Zdroj: Zivýkraj.cz [16]

Dekorace skla, keramiky a porcelánu

Dekoraci a různému zpracování skla, keramiky a porcelánu se v kraji věnují i mnozí soukromníci, např. Petr Bílek - Glass Art Studio, r & š PORCELÁN či SarkaS design (viz obrázek 4). Na Sokolovsku také funguje pobočka německé porcelánky König Porzellan, kde se provozuje pouze dekorace skla a porcelánu.

Obrázek 4: Dekorace skla, keramiky a porcelánu



Zdroj: Rytiskla.cz [17]



Zdroj: Rsporcelan.cz [18]



Zdroj: Schmelzerova.cz [19]



Zdroj: Koenig-porzellan.com [20]

Výroba hudebních nástrojů

Za skutečnou kolébku výroby hudebních nástrojů v Čechách lze považovat město Kraslice, kde se smyčcové nástroje začaly vyrábět už na počátku 17. století. V jeho druhé polovině se díky mistrům z oblasti Lubsku a Kraslic dostalo řemeslo i do středisek v Markneukirchenu a Klingenthalu na německé straně Krušných hor [21]. V současnosti se výrobou hudebních nástrojů zabývá už jen jedna velká společnost, a to Amati-Denak s. r. o. v Kraslicích. Ta je však v konkurzu a její budoucnost je velice nejistá. Dříve v kraji působil i přední evropský výrobce houslí Strunal Schönbach. Tato společnost však nepřežila koronavirovou krizi spojenou s poklesem objednávek a musela v červenci 2020 ukončit svou činnost [22]. Výrobě především strunných hudebních nástrojů se v kraji věnují samozřejmě i menší firmy a soukromníci např. společnost G+W (Cheb) či houslaři Čech (Kraslice) a Kůs (Ostrov).

Obrázek 5: Výrobky společností Amati - Denak a Strunal Schönbach

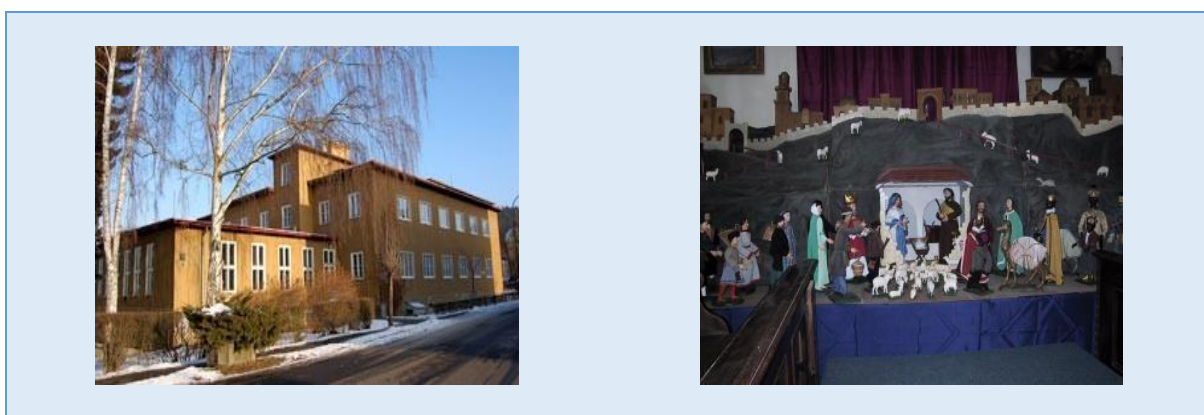


Zdroj: ČTK [23]

Truhlářství a řezbářství

Truhlářské řemeslo je spjato především s městem Kynšperk nad Ohří, kde se rozvíjí už od 18. století. Nejvýznamnějším truhlářským závodem byla truhlárna Emanuela Gottlieba, který ve 30. letech 19. století zřídil závod na výrobu uměleckého nábytku [24]. Spolu se zvětšující se skupinou truhlářských výrobců, rostl také zájem o další technické a umělecké zvýšení úrovně oboru a zároveň sílila také potřeba po zřízení speciálně zaměřené odborné školy. Díky popudu okresního hejtmána a starosty města tak v roce 1873 vznikla odborná škola pro umělecké truhlářství v Kynšperku nad Ohří. Kvůli nedostatečným prostorům však byla později nutná výstavba nové školní budovy, ve které se od roku 1933 vyučuje dodnes [25]. S dřevařskou tradicí zde úzce souvisí umělecké řezbářství. Město se proslavilo výrobou řady dřevěných betlémů a drobných sakrálních artefaktů. Vzácností je např. přes 150 let starý Kynšperský betlém, na kterém pracovalo několik generací kynšperských řezbářů a v roce 2002 byl Ministerstvem kultury prohlášen za kulturní památku [26].

Obrázek 6: Budova nové školy a Kynšperský betlém

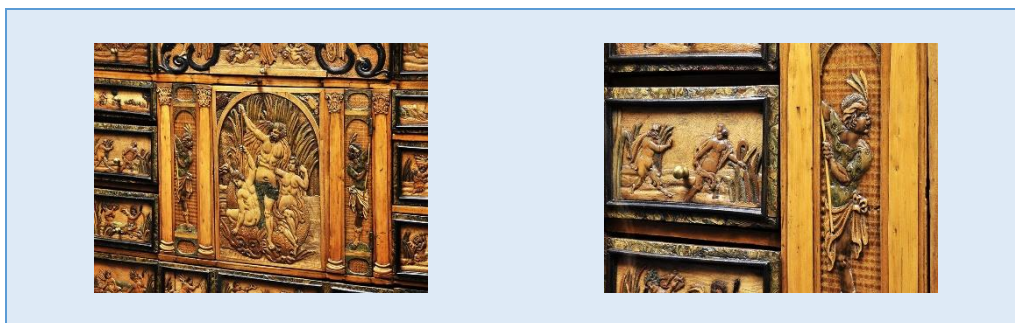


Zdroj: Kynsperk.cz [26]

Chebské reliéfní intarzie

Jednou z nejvýznamnějších zdobných technik užívaných v barokním nábytkářství je právě chebská reliéfní intarzie. Počátek produkce této výjimečné dekorativní metody sahá do třicátých let 17. století a je umělecko-řemeslným odvětvím typickým výhradně pro české země. Podstata chebské intarzie spočívá ve skládání různobarevných dřev vedle sebe a na sebe, čímž vzniká bohatě zdobená „mozaika“. Slavná produkce těchto intarzií však skončila ve třicátých letech 18. století [27]

Obrázek 7: Chebské reliéfní intarzie

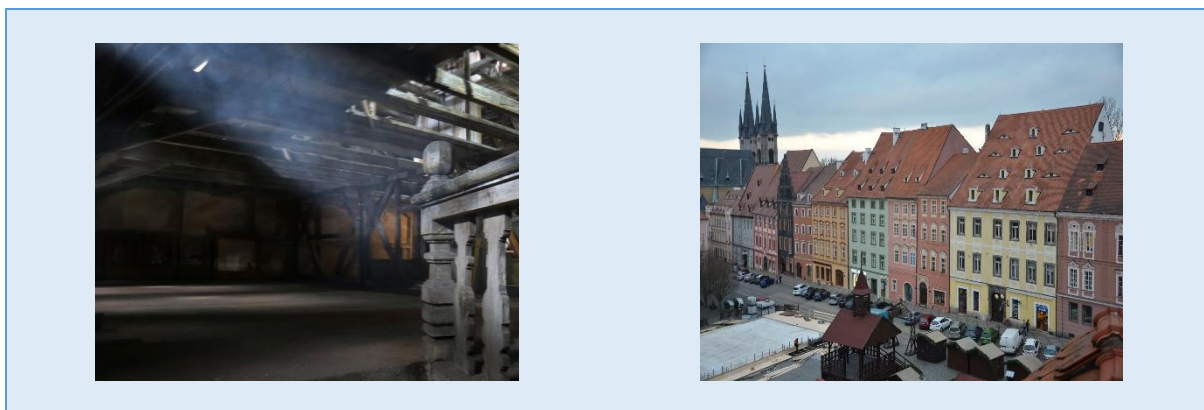


Zdroj: Egerlandmuseum.de [28]

Tesařství

Tesařská tradice je nejlépe zjevná ve městě Cheb. Zde se nad presbytářem kostela Nanebevzetí Panny Marie nachází nejstarší krov v Čechách, jehož výstavba proběhla v roce 1319. Dochované chebské krovy tvoří nejvýznamnější soubor historických dřevěných konstrukcí datovaných od středověku do poloviny 20. století na území ČR a svým významem jsou plně souměřitelné pouze s nemnoha historickými městy západní Evropy [29].

Obrázek 8: Chebské krovy



Zdroj: Historickycheb.cz [29]

Cínařství

Oblast Slavkovského lesa byla známá těžbou cínové rudy. Většina cínových dolů ležela mezi městy Horním Slavkovem a Krásnem, která byla v polovině 14. století povýšena na horní města. S českým nebo saským cínem se prokazatelně obchodovalo od 10. století, ale největší rozmach je zaznamenán po roce 1500, kdy ovládl velkou část evropských trhů. Spojeno to bylo s tehdejšími životními stylem, kdy bylo zvykem měšťanů mít doma cínové nádoby, které bylo také nazýváno stříbrem chudých (stříbro si mohla dovolit pouze aristokracie). Význam zpracovávání cínu však začal upadat na počátku 17. století [30,31].

Obrázek 9: Cín ve Slavkovském lese



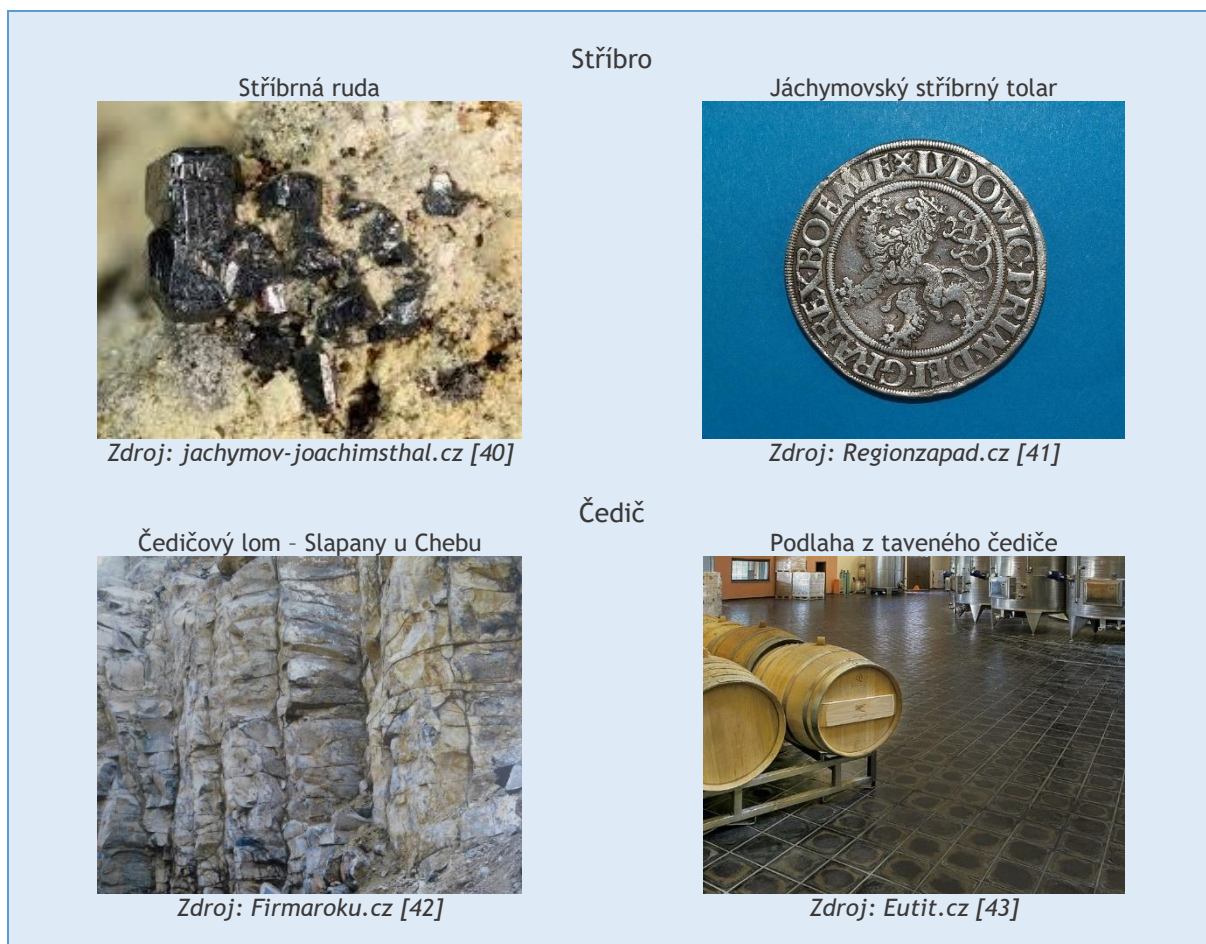
Těžba a zpracování dalších nerostných surovin

Oblast mezi Čechy a Saskem se od konce 17. století nazývala Erzgebirge, z něj vzešel i český název Rudohoří a následně Krušné hory. Název byl odvozen od hojných nalezišť různých rud (zejména rudy stříbra, železa, uranu, kaolinu, hnědého uhlí a již zmiňovaného cínu).

S těžbou nerostů bylo spojeno také jejich zpracování různými řemesly, byl zde proto rozvoj kamenictví, stavebnictví, ale také šperkařství, které využívalo například minerál vřídlovec či ojediněle se vyskytující granáty ze Slavkovského lesa. Významnou surovinou byl také serpentinit (hadovec) vyskytující se v Mariánskolázeňské oblasti mezi obcemi Mnichov a Prameny. Z této horniny byly vyráběny nádoby, desky, kříže, pomníky a další předměty [34]. Oblast Jáchymovska je zase známa, dnes již zaniklou, těžbou stříbra, kterou vystřídala těžba smolince. Z této uranové rudy se v 19. století začaly vyrábět barvy a v jáchymovských dolech se těžilo až do roku 1965, kdy byl uzavřen poslední uranový důl. Příklady zpracování různých nerostných surovin jsou znázorněny na následujícím souboru obrázků [35].

Obrázek 10: Různá zpracování nerostných surovin v Karlovarském kraji





Tradiční gastronomie

Mezi kreativní činnosti patří bezpochyby také tvorba cukrářů, pekařů i klasických kuchařů. Nejvýznamnější kuchařkou/spisovatelkou, která působila v Karlovarském kraji, byla Maria Anna Neudecker, která na přelomu 18. a 19. století působila jako restaurátérka ve Františkových Lázních a v Chebu. V roce 1805 vydala v Karlových Varech svou kuchařku Die Bayersche Köchin in Böhmen (Bavorská kuchařka v Čechách), která spolu s jejími dalšími vydáními a překladem do češtiny výrazně pozměnila českou kuchyni, a to možná i více než pozdější a dnes známější Magdalena Dobromila Rettigová [44].

Nejspíše není nutné uvádět jídla od M.A. Neudecker, která ve své kuchařce snoubí rakouskou, českou a německou kuchyni, ale jak již bylo zmíněno, v dnešní době se rozmohl ve velkém cestovní ruch a mezi jeho příznivce nepatří pouze návštěvníci kulturních památek a přírodních krás, ale také lidé se zájmem o místní gastronomii. Proto jsou níže uvedeny příklady některých tradičních výrobků tohoto kraje.

- Karlovarský knedlík

Roku 1866 dorazil do Karlových Varů pruský oddíl hulánů informovat občany o příchodním pruském vojsku, které bylo nutné nakrmit. Vojsko kvůli falešné zprávě o přesile Bavorů mířící na Vary nakonec nedorazilo, a tak museli navařené knedlíky spořádat místní sami. Od té doby se rok co rok slavil 9. července Knedlíkový den a tato tradice zde setrvala až do první světové



Zdroj: Plzen.rozhlas.cz [45]

války. Zda se už tehdy jednalo o známý karlovarský knedlík není jisté, protože první zmínka pochází až ze 30. let minulého století [45].

Obrázek 12: Karlovarské suchary • Karlovarský suchar



Tento výrobek je v současnosti chráněn Evropskou unií jako lázeňský unikát. Vyniká především způsobem zpracování těsta a přidáním vřidelní léčivé vody. Současná receptura pochází z počátku minulého století, avšak výroba samotných sucharů má v kraji mnohem delší tradici [46].

• Karlovarský rohlík

Karlovarský rohlík má také svou historii, během níž se dostal až na vídeňský císařský dvůr. Dříve se při jeho výrobě používala stejně jako u sucharů vřidelní voda. Jeden návštěvník Karlových Varů připsal na jednu z pohlednic následující větu: „Kdo ve Varech neochutnal rohlík, nepochopí básníka, co o něm složil báseň.“ [47]

Obrázek 13: Karlovarský rohlík



Zdroj: Benespek.cz [49]

Zdroj: Karlovarskapekarna.cz [48]

Jeden návštěvník Karlových Varů připsal na jednu z pohlednic následující větu: „Kdo ve Varech neochutnal rohlík, nepochopí básníka, co o něm složil báseň.“ [47]

Obrázek 14: Karlovarské koláčky • Karlovarské koláčky



Zdroj: Toprecepty.cz [51]

Již zmiňovaná Marie Anna Neudecker ve své kuchařce zmiňuje tuto místní specialitu. Karlovarské koláčky se připravovaly z kynutého těsta, plnily marmeládou a zdobily sladkým sněhem s mandlemi [50].

Místní gastronomie samozřejmě nezahrnuje pouze oblast Karlovarska. Ze sladkých pokrmů můžeme ještě uvést například loketský perník, o jehož obnovu se dnes snaží místní rodáci, nebo z těch klasických slaných jídel třeba kraslickou liškajdu (houbovou polévku).

Kromě výše zmíněných charakteristických řemesel pro tento region jsou v kraji zastoupena i další řemesla, například:

- zpracování kůže - brašnářství, řemenářství a další výrobky
- kovářství - užitkové kovářství a umělecké kovářství
- knižní vazba.

1.2 Účel a tematické zaměření coworkingového centra

Coworkingové centrum na území Sokolovska by mělo navazovat na jeho historii a tradice a sdružovat kreativní výrobce a umělce. Proto by hlavním tematickým zaměřením tohoto centra měla být právě tradiční řemesla. Centrum bude přístupné i pro další obory (jak kreativní, tak technické), předpokládáme však i s ohledem na analýzu regionu hlavně zapojení řemeslníků, kteří mají mezi kreativci v regionu široké zastoupení. Coworkingové centrum bude v první řadě sloužit, jako prostor pro mezioborovou spolupráci, díky jeho napojení na vzdělávací centrum jej také lze označovat jako tzv. **kreativní inkubátor**. Začínající kreativní podnikatelé budou mít přístup do vybavených dílen, kde budou moci zahájit nebo inovovat své podnikání s podporou coworkingového centra a spoluprací s ostatními uživateli. Vzdělávací centrum poskytne možnost realizace vzdělávacích kurzů,

služby marketéra a grafika, překladatelské služby apod. Některé nabízené služby by bylo vhodné spojit se členy vznikajícího Inovačního klastru Karlovarského kraje, který je podrobněji zmíněn na straně 29. Smyslem nového coworkingového centra by měla být podpora mezioborové spolupráce a výchova úspěšně podnikajících výrobců tzn. že by měli nejen rozvíjet své schopnosti spojené s řemeslem, ale také získat potřebné dovednosti z marketingu, ekonomiky, obchodu, případně i dalších potřebných oblastí.

Jednou z možností, jak najít vhodné řemeslníky, kteří by se v CC usadili, by mohla být spolupráce se středními školami. Někteří žáci by zde mohli absolvovat svou odbornou výuku a učit se přímo od lidí z praxe. **Vzdělávací centrum** bude sloužit také vzdělávání, a to jak žáků středních, tak i základních škol. CC by mohlo navázat na přípravu nového předmětu zvaného **Technika**, který má za úkol spojit klasickou výuku dílen s moderními technologiemi. V letošním roce proběhla pilotní fáze projektu zaměřeného na zavádění výuky Techniky na druhý stupeň základních škol v přibližně třiceti školách, ale od března ji přerušilo rozhodnutí o uzavření škol kvůli šíření koronaviru. Přesto by se však měl dodržet původní plán zavedení Techniky jakožto povinného předmětu od podzimu 2022 [52]. Potřebné vybavení by sice mělo být hrazeno z dotačních fondů, ale CC by mohlo nabídnout řešení pro školy, které nemají k této výuce vhodné prostory či personální zajištění. Vzdělávací centrum by také mělo sloužit k další podpoře realizace projektově-orientovaného vzdělávání, které bude pilotně ověřeno v rámci aktivity T3.4.3 projektu InduCCI.

Coworkingové centrum by nemělo sloužit pouze školám a řemeslníkům, ale také veřejnosti. Měla by zde být možnost účastnit se jak kurzů přímo zaměřených na řemeslníky, tak i těch obecnějších - např. kurzů malování, keramiky či designu. Účelem centra by mělo být směřování veřejnosti ke kreativnímu smýšlení a tvořivosti. Není nutné mít ze všech žáků a absolventů kurzů zručné řemeslníky. Podstatné je naučit tyto lidi kreativně reagovat na nastalé situace a vidět v nich nové příležitosti. Důležité je také šířit povědomí o kulturních a kreativních průmyslech. Vzdělávací centrum by mělo poskytovat informace o KKP a pomoci lidem pochopit důležitost jejich podpory pomocí tzv. tréninkového schématu. Tréninkové schéma by obsahovalo vždy minimálně úvodní setkání účastníků a studijní cestu za příklady dobré praxe z regionu.

Coworkingové centrum na Sokolovsku by mělo obsahovat: coworkingový prostor (sdílené kanceláře včetně zasedací místnosti, projekční techniky cca. 40 m²), vzdělávací centrum (40 m²), dílny (8 - 10 dílen o velikosti 20-50 m² (s možností rozšířit až na 100 m²)), prostory pro odpočinek (20 m²) a výstavní (prodejní) prostory (50 m²).

2 Analýza zdrojů

2.1 Lidské zdroje

Karlovarský kraj čelí již několik let problému s odchodem vzdělaných a schopných lidí pryč z regionu tzv. odlivu mozků. Podle údajů Českého statistického úřadu ubývá lidí v Karlovarském kraji od roku 2010. Jednu z příčin můžeme vidět v předešlé ekonomické krizi z let 2008-2009, která v rámci nezaměstnanosti zasáhla především venkovské a staré průmyslové regiony [53]. V současnosti se odliv obyvatel zpomalil, ale kraj stále vykazuje meziroční úbytky. Vývoj počtu obyvatel za posledních pět let spolu se změnou stavu oproti předešlému roku můžeme vidět v následující tabulce.

Tabulka 5: Vývoj počtu obyvatel v Karlovarském kraji od 31.12 2015 do 31.3.2020

Stav k 31.12.					Stav k 31.3.
2015	2016	2017	2018	2019	2020
297 828	296 749	295 686	294 896	294 664	294 331
Změna	-1 079	-1 063	-790	-232	-333

Zdroj: ČSÚ [54]

V analýze příčin odchodu pracovní síly z Karlovarského kraje zpracované v roce 2017 společností MEPCO, s. r. o. byly identifikovány čtyři nejzásadnější důvody:

1. nedostatečná nabídka pracovních příležitostí - zejména pro kvalifikované osoby;
2. nedostatečné finanční ohodnocení;
3. nedostatečné možnosti trávení volného času - zejména kulturního vyžití;
4. nedostatečné možnosti vzdělávání - zejména vysokoškolského [55].

Z těchto údajů je zřejmé, že chceme-li změnit tyto tendence, je nutné nabídnout obyvatelům kraje odpovídající zaměstnání s adekvátním příjmem a možností růstu. Vhodným nástrojem by k tomu mohlo být právě coworkingové centrum, které nabídne vhodné zázemí pro různé aktivity.

Důležité však je, se zaměřit na vzdělávání a motivování zde žijících obyvatel, aby neodcházeli do okolních krajů či do zahraničí. Víme, že v dnešní době nestačí být pouze dobrým řemeslníkem ve svém oboru, ale pro úspěch je potřebné mít i další dovednosti a znalosti (např. ekonomické, manažerské, organizační, obchodní atp.) s jejichž rozvojem by mělo napomoci i coworkingové centrum.

Pokud se podíváme na problém nedostatku schopných lidí trochu více do hloubky, uvidíme, že jeho původ pramení už v dnešním způsobu výuky. Zrušení povinných dílen ve školách je jednou z příčin poklesu zájmu o řemeslnou výrobu a nedostatku manuální zručnosti u mladších generací. To následně vede k nedostatku řemeslníků a vhodných zaměstnanců firem [56]. Opětovné zařazení dílen do vzdělávání je sice postupně školami uskutečňováno, avšak ne všechny mají pro jejich zřízení vhodné prostory a personální zajištění [57].

Prostory coworkingového centra by proto měly sloužit také k praktické výuce žáků základních a středních škol pod vedením zkušených odborníků. Někteří absolventi středních škol by se

posléze mohli usadit v dílnách a využívat dalších možností tohoto centra. Seznam vhodných středních škol k navázání spolupráce spolu s jejich nabízenými obory je uveden v následující tabulce.

Tabulka 6: Vhodné střední školy k navázání spolupráce s coworkingovým centrem

Název školy	Obory korespondující s náplní coworkingového centra
Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov	<ul style="list-style-type: none"> • Strojní mechanik
Střední škola živnostenská Sokolov	<ul style="list-style-type: none"> • Truhlář • Dřevařská výroba • Cukrář • Pekař
Střední uměleckoprůmyslová keramická a sklářská škola Karlovy Vary	<ul style="list-style-type: none"> • Grafický design • Užitá fotografie a média • Design keramiky a porcelánu • Oděvní design • Design skla • Výrobce a dekoratér keramiky • Sklář - výrobce, zušlechťovatel skla
Střední škola stravování a služeb Karlovy Vary	<ul style="list-style-type: none"> • Cukrář
Střední odborná škola stavební Karlovy Vary	<ul style="list-style-type: none"> • Truhlář
Střední škola, základní škola a mateřská škola Kraslice	<ul style="list-style-type: none"> • Mechanik seřizovač • Nástrojař • Strojní mechanik • Výrobce textilií
Integrovaná střední škola Cheb	<ul style="list-style-type: none"> • Uměleckořemeslná výroba hudebních nástrojů • Dřevařská výroba • Truhlář • Cukrář

Zdroj: zpracováno dle informací na webu Seznamskol.eu [58]

Z této tabulky je zřejmé, že se jedná především o spolupráci s řemeslnými obory, které budou v rámci CC zastoupeny lidmi z praxe. Coworkingové centrum bude ale otevřené i pro další kreativní a technické obory, pro které by byla přínosná spolupráce s řemeslníky. Základní školy by těžily především ze získání prostoru ke kvalitní výuce dílen kvalifikovaným pedagogem. Vhodné by bylo ke spolupráci oslovit především základní školy z Mikroregionu Sokolov - východ. Jejich přehled je uveden v následující tabulce.

Tabulka 7: Základní školy v Mikroregionu Sokolov - východ

Obec	Název školy
Březová	ZŠ Březová
Sokolov	Gymnázium, základní škola a mateřská škola Mánesova s.r.o. ZŠ Sokolov, Boženy Němcové 1784 ZŠ Sokolov, Rokycanova 258 ZŠ Sokolov, Švabinského 1702 ZŠ Sokolov, Běžecká 2055 ZŠ Sokolov, Křížíkova 1916 ZŠ Sokolov, Pionýrů 1614
Loket	ZŠ Loket
Nové Sedlo	ZŠ Nové Sedlo
Královské Poříčí	ZŠ Královské Poříčí
Lomnice	Základní škola Lomnice
Vintířov	ZŠ Vintířov
Chodov	ZŠ Chodov, Komenského 273 ZŠ Chodov, Husova 788

Zdroj: vlastní zpracování

Ke kreativitě a manuální zručnosti by však neměli být vedeni pouze žáci, ale také široká veřejnost. Ta by byla oslokována nabídkou vhodných kurzů - např. malování, keramiky, výroby svíček apod. Jejich propagace, stejně jako propagace celého CC a jeho tradičních řemesel, by probíhala na různých kulturních akcích.

Tím se dostáváme k další potřebě lidských zdrojů. Kromě uživatelů je totiž nutné se zaměřit na vedení a fungování samotného CC. Dohlížet na chod celého centra by v počáteční fázi, měl zvládnout jeden člověk. Důležité však je, aby v sobě snoubil následující role:

- Organizátora - osoba ve vedoucí funkci musí být schopna zorganizovat svou práci a zároveň denní fungování celého CC včetně organizace workshopů, kurzů apod.
- Ekonom - vedoucí pracovník musí mít přehled o ekonomické situaci a chodu centra. Především se v této oblasti musí vyznat a vhodně reagovat na přicházející změny. Musí zároveň dohlížet na finanční situaci CC (účetnictví, cash flow).
- Manažera - vedoucí pracovník bude zodpovídat za chod svěřeného centra. Musí být schopen vést ostatní lidi, spolupracovat s nimi a mít v sobě přirozenou autoritu. Bude sledovat plnění cílů, starat se o plánování i každodenní operativu.
- Obchodníka - daná osoba bude propagovat CC a vyjednávat další spolupráci. Je tedy nezbytné, aby měla i obchodního ducha a uměla přivést nové tradiční výrobce k využívání prostorů v tomto centru.
- Řemeslníka - vzhledem k zaměření CC na tradiční řemeslnou výrobu, je vhodné, aby měl vedoucí pracovník přehled o jejích základních potřebách a nezbytných dovednostech.

Úkolem vedení tedy je celková starost o chod centra a zároveň o obsazenost jednotlivých prostorů. Bude zapotřebí oslovovat a přilákat tradiční řemeslníky i další kreativně smýšlející osoby k využití nabídky stát se součástí CC, kde jim bude nabídnuto vhodné zázemí s moderním vybavením a spolupráce s ostatními výrobci. Podpůrné služby by pro jednotlivé řemeslníky i samotné CC mohly být zajištěny na základě spolupráce se členy nově vznikajícího Inovačního klastru KK, a to především v oblastech zpracovávání účetnictví, právním poradenství, tvorbě webu, marketingu apod. Díky tomu se budou moci uživatelé centra plně soustředit na svou tvorbu a ty „méně příjemné“, avšak nezbytné stránky podnikání nechat na odbornících.

Důležité je brát v potaz podporu nejen na začátku podnikání, ale také jeho průběhu. Zpočátku se předpokládá příprava osmi vybavených dílen pro různá řemesla, avšak pro schopného řemeslníka může být brzy jedna dílna příliš málo, bude hledat prostor k rozšíření a CC by mu jej mělo být schopné poskytnout. Také je nutné počítat s příchodem nových zájemců a v případě rozšiřování centra je vhodné zvážit také rozšíření personálního zajištění jeho chodu.

2.2 Materiální zdroje

Hlavní materiální zdroj bude samotné zázemí (budova) coworkingového centra s jeho prostory. V počátku se předpokládá vybavení osmi až deseti **řemeslných dílen**. Každá z nich bude k dispozici řemeslníkům, či účastníkům coworkingového centra. V současnosti jsou nalezeny vhodné prostory pro přípravu těchto dílen:

- Textilní
- Kovářské
- Keramické
- Sklářské
- Truhlářské
- Čalounické
- Designerské
- Svíčkařské
- Laboratorní (apatyka)
- Pekařské/cukrářské
- K dispozici je i vhodné včelařské vybavení.

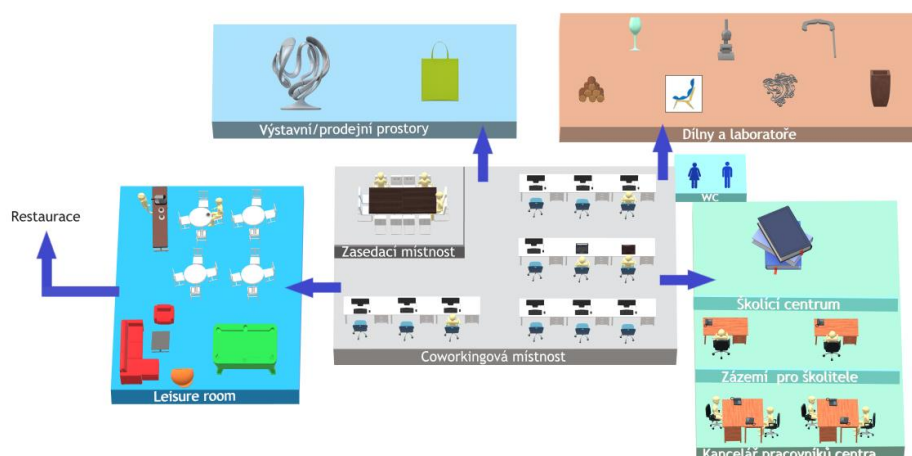
Jak můžeme vidět, jedná se především o dílny zaměřené na tradiční výrobu s návazností na charakter Karlovarského kraje (bohužel, v průběhu zpracování studie došlo ve vyhlédnutém objektu ke zrušení textilní, kovářské, keramické, sklářské a laboratorní dílny). K vytvoření dobré vzájemné spolupráce všech těchto uměleckých řemeslníků je zapotřebí pro ně navrhnout i společný prostor. Jednalo by se o typ společenské (**coworkingové**) **místnosti** tvořené sdílenými kancelářemi a zasedací místnostmi, které budou vybavené přístroji určenými ke společnému využívání. Příkladem takového přístroje nám může být 3D tiskárna, kterou může využít jak truhlář při přípravě některého svého výrobku, tak i designer či jakýkoli jiný výrobce. Konečné výrobky mohou být nabízeny buď v jednotlivých dílnách, či samostatném **výstavním/prodejním prostoru**.

Dále bude nutné připravit vhodné zázemí pro školní workshopy (vybavení vzdělávacího centra či dílen). Kromě klasické výuky manuální zručnosti by výuka zde mohla být propojena s již zmiňovaným novým předmětem Technika. Jeho náplní by měla být aplikovaná informatika a celkově by měla být výuka propojena s informačními a digitálními technologiemi, robotikou a zároveň by měla podporovat rozvoj praktických dovedností potřebných do života [59]. Přesná struktura tohoto předmětu se stále tvoří, ale učebna by měla disponovat například 3D tiskárnou, robotickou stavebnicí, ale samozřejmě také klasickým vybavením dílen. Dle podkladové studie s názvem Člověk a technika od Jiřího Dostála z Katedry technické a informační výchovy Pedagogické fakulty UP Olomouc by žáci měli během výuky využívat počítačem ovládaných zařízení na zpracování materiálů (CNC), 3D tisk a laserové technologie. Je zde však také uvedena slabá stránka této pokrokové myšlenky, kterou je finanční náročnost [60]. Vybavení škol a příprava na výuku tohoto předmětu by však měla být hrazena z evropských dotačních fondů.

Žáci budou vzděláváni jak v prostorách dílen, tak ve **školící místnosti**. Ta bude uzpůsobena nejen potřebám žáků, ale také tréninku a koučinku začínajících podnikatelů a vzdělávání veřejnosti. Zapotřebí ji bude proto vybavit dostatečným množstvím techniky - projektorem, počítači, flipchartem apod. V rámci tohoto školícího centra vznikne také zázemí pro dlouhodobě školící experty a stálé pracovníky CC. Kromě prostorů vhodných pro práci je nezbytné zajistit i místo k odpočinku. Tzv. „**leisure room**“ by měl obsahovat bar s možným občerstvením a jídelnou, a také herní prvky typu kulečnick, fotbálek, ping pong apod. Do vybavení by mohl být zařazen i gauč s křesílky.

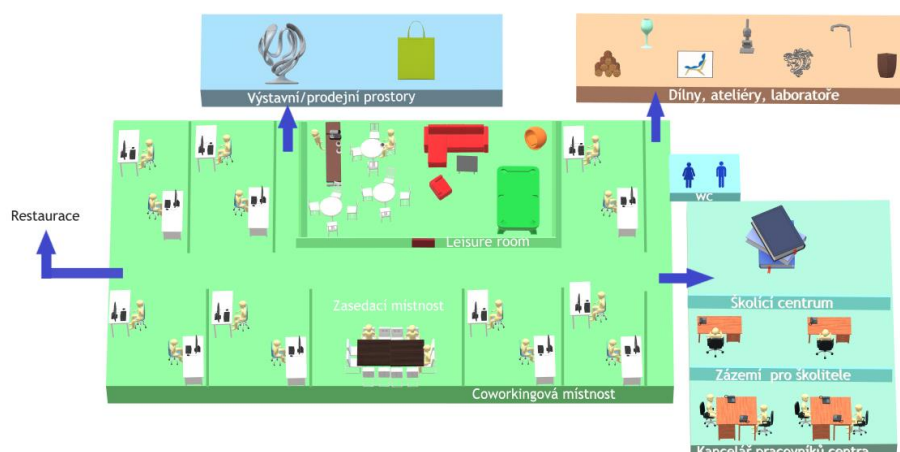
Na obrázcích 10 a 11 můžeme vidět návrh využití jednotlivých místností v případě umístění CC do prostorů Statku Bernard. Místnost označena jako „dílny a laboratoře“ je v rámci schématu tvořena jednotlivými dílnami, ateliéry a laboratořemi. Ty budou k dispozici jak zkušeným řemeslníkům, tak začátečníkům, kteří budou moci využívat podpory zkušených expertů. Hlavní rozdíl mezi variantami A a B je rozmístění kanceláří, zasedací místnosti a „leisure roomu“. První schéma počítá s možností „open space“ kanceláří s prostorem pro zasedací místnost a vchodem do samostatné odpočinkové místnosti. Druhá varianta naopak zahrnuje odpočinkovou místnost do celkového prostoru kanceláří, ovšem oddělenou stěnou a dveřmi.

Obrázek 15: Návrh využití jednotlivých místností - varianta A



Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 16: Návrh využití jednotlivých místností - varianta B



Zdroj: vlastní zpracování

2.3 Finanční zdroje

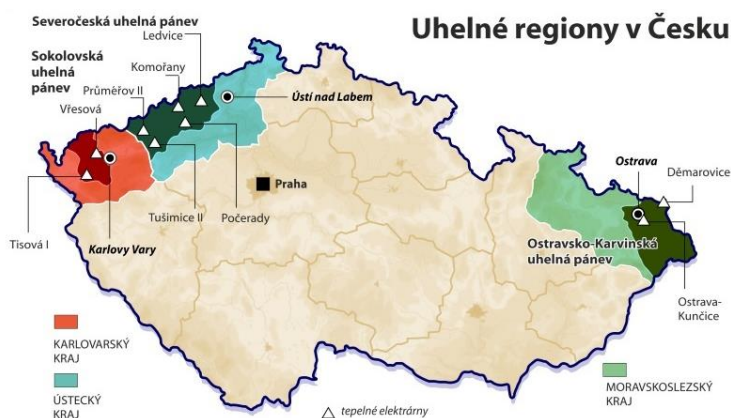
Realizace coworkingového centra by mohla být spolufinancována z několika možných zdrojů. Zde jsou uvedeny některé z nich:

- **Fond pro spravedlivou transformaci (FST)**

Prvním ze zdrojů je v poslední době velice diskutovaný nově vzniklý unijní Fond pro spravedlivou transformaci (Just transition fond). Ten se bude v rámci České republiky týkat tzv. uhelných regionů, kterými jsou Ústecký, Moravskoslezský a Karlovarský kraj (viz Obrázek 17). Účelem tohoto fondu je zajistit spravedlivý přechod ke klimaticky neutrální ekonomice a vytvořit nezbytné investice na pomoc regionům závislým na produkci a používání fosilních paliv.

Původně byly pro tento fond vyčleněny prostředky ve výši 7,5 miliardy EUR. Z důvodu vypuknutí koronavirové pandemie Evropská komise v květnu 2020 upravila svůj návrh a navýšila částku na 40 miliard EUR. Ta však byla na základě závěrů ze zasedání Evropské rady ve dnech 17. až 21. července snížena o 20 miliard EUR. Česká republika bude mít z tohoto fondu k dispozici přibližně 1,5 miliardy eur [61].

Obrázek 17: Uhelné regiony v Česku



Zdroj: ČTK [23]

U coworkingového centra by mohla být financována jednak jeho realizace (nákup vybavení, zajištění prostorů), ale také provozní náklady za první roky jeho provozu, kdy toto centrum nebude schopno samo sebe uživit. Z tohoto fondu by totiž mohl být podpořen také vznik **Inovačního klastru Karlovarského kraje** s cílem vytvořit spolupracující síť inovačních center v kraji. Podpořeny by z něj byly následující aktivity:

- příprava projektů,
- výstavba a rekonstrukce staveb,
- pořízení vybavení,
- rekvalifikace, školení,
- technická asistence.

Předpokládá se, že klastr si na své provozní náklady časem vydělá. Je však třeba vnímat skutečnou situaci v KK, který je krajem personálně vyčerpaným, a proto náběhová fáze s nutností dotací do provozu bude trvat déle.

- **Program RE:START**

Cílem tohoto programu je restart ekonomiky strukturálně postižených regionů (Karlovarského, Ústeckého a Moravskoslezského). Národní tým tohoto programu pojmenovává problémy těchto krajů, sbírá požadavky, komunikuje s vládou, regiony a ministerstvy a vyhodnocuje efekt jednotlivých opatření. Hlavním garantem programu je vláda ČR. I když tento program sám osobě netvoří žádné zvláštní rozpočtové zdroje, díky němu je možné vyhlásit specifické výzvy pouze pro dotčené regiony, nebo upřednostnit vybrané regionální projekty v celostátních výzvách. Obdobně je to s prostředky ze státního rozpočtu, které jsou na RE:START uvolňovány také na základě přijatého usnesení vlády [62].

- **Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK)**

Tento operační program v sobě zahrnuje následující čtyři prioritní osy:

1. Prioritní osa 1 - Rozvoj výzkumu a vývoje
2. Prioritní osa 2 - Podpora podnikání malých a středních firem
3. Prioritní osa 3 - Efektivnější nakládání energií
4. Prioritní osa 4 - Rozvoj informačních a komunikačních technologií

Mezi vhodné dotační výzvy pro realizaci a udržení projektu můžeme zařadit například následující výzvy:

- “Technologie pro začínající podniky“ - tato výzva bude vyhlášena v říjnu 2020 s výší dotace až 1,5 mil. Kč. Jejím hlavním cílem je podpora malých, začínajících podniků, které si mohou zakoupit potřebné technologické vybavení, zařízení, provozní soubory či software, potřebné k rychlejšímu rozjezdu svého podnikání.
- “Poradenství 1 (pro začínající MSP)” - výzva bude vyhlášena v říjnu 2020 s výší dotace až 1 mil. Kč. Jejím hlavním cílem je poskytování základních poradenských služeb prostřednictvím externích poradců. Mezi příjemce dotace patří právě podnikatelské inkubátory, vědeckotechnické parky a inovační centra působící v regionech ČR.
- “ICT a sdílené služby - centra sdílených služeb“ - výzva bude vyhlášena v říjnu 2020 s výší dotace až 100 mil. Kč. Hlavním cílem je podpora všech typů podnikatelských

subjektů, které se zaměřují na vývoj softwaru, provozování datových center anebo vytváří tzv. centra sdílených služeb [63].

- **Další národní a evropské fondy**

Česká republika a potažmo celá Evropská unie se neustále vyvíjí a spolu s novými fondy a výzvami přichází nové možnosti financování. Je proto vhodné tento vývoj sledovat a včas na něj reagovat.

- **Podpora kraje**

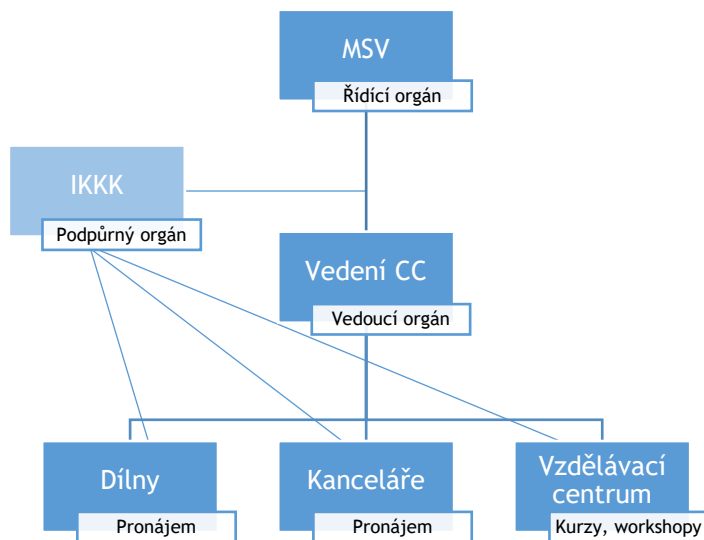
Fungování coworkingového centra by mohlo být napojeno na rozpočet Karlovarského kraje, jakožto zřizovatele škol. Jelikož jsou v rámci CC plánovány prostory užívané rovněž k výuce žáků středních a základních škol, kraj by mohl spolufinancovat jejich provoz. Je zde však nutné podotknout, že **realizace a fungování CC nebude závislé na rozpočtu obce!**

2.4 Organizační zdroje

Organizací, která by měla vznik a chod coworkingového centra na starosti by měl být svazek obcí Mikroregion Sokolov - východ. Tento subjekt sice v současnosti nedisponuje dostatečným personálním zajištěním, avšak v případě získání finančních zdrojů je plánován příjem nových pracovníků. Hlavní úlohou MSV ve fungování CC bude jeho řízení a kontrola (bude provozovatel centra). Centrum samotné povede jeden člověk, který bude zajišťovat jeho běžný chod, starat se o propagaci (marketing) a základní administrativu.

S koordinací nabízených služeb CC by měl pomoci nový Inovační klastr Karlovarského kraje (IKKK) a v rámci spolupráce s jeho členy budou pro uživatele CC zajištěny podpůrné služby (např. účetní, právní apod.). IKKK nebude mít na samotné fungování centra rozhodující vliv, ale bude jej svou činností ovlivňovat.

Obrázek 18: Organizační struktura



Zdroj: vlastní zpracování

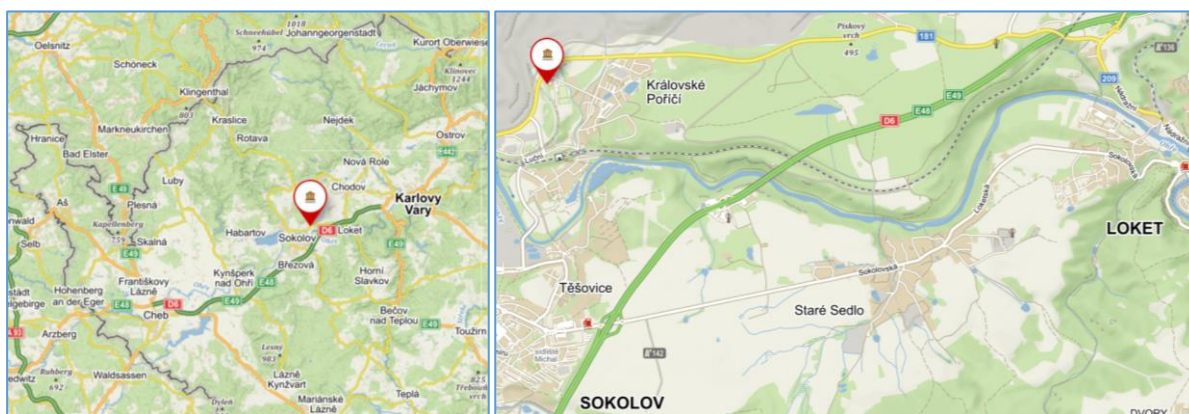
3 Analýza nalezených prostorů

3.1 Statek Bernard

Nejvýhodnějším prostorem pro realizaci coworkingového centra se v současnosti jeví být zázemí Statku Bernard v Královském Poříčí. Tento statek leží na území Mikroregionu Sokolov - východ a k využití jeho prostorů pro tyto účely uděлил souhlas předseda svazku obcí pan Patrik Pizinger. Statek Bernard je ve vlastnictví obce Královské Poříčí, proto je pro využití prostorů zapotřebí také souhlas vedení obce.

Poloha Statku Bernard je výhodná díky blízkosti krajského města Karlovy Vary a okresního města Sokolov (viz obrázek 19). Blízkost dálnice mezi Karlovými Vary a Chebem jej činí snadno dostupným a před jeho vstupem je k dispozici velké parkoviště. Parkoviště s asfaltovým povrchem má kapacitu 91 stání pro osobní automobily a dále 3 parkovací stání pro autobusy. Dále se zde nachází nevyasfaltované parkoviště, které nabízí ještě další parkovací stání. Do obce Královské Poříčí vede také železniční trať a jezdí sem i pravidelné autobusové linky. Jedinou nevýhodou této lokality může být nízká četnost přímých spojů (např. mezi Karlovými Vary či Chebem), čímž se prodlužuje doba dojezdu.

Obrázek 19: Mapa polohy Statku Bernard



Zdroj: Mapy.cz [64]

Hlavní výhodou umístění CC do prostorů Statku Bernard spočívá v jeho orientaci na tradiční řemesla, která jsou provozována v místních dílnách již několik let. K dispozici je v současnosti 8 vybavených dílen (sklářská, keramická, textilní, kovářská, truhlářská, čalounická, designerská a dílna vonných svící a mýdel). Zároveň se zde nachází laboratoř (apatyka) a včelařské vybavení. Je zde i prostor k vytvoření zázemí pro cukráře či pekaře, kteří svou kreativní práci rovněž naplňují hodnoty KKP.

Zároveň se na statku konají řemeslné kurzy pro veřejnost, které by se mohly snadno sloučit s působením coworkingového centra a případně také rozšířit jejich nabídku. V současnosti jsou zde nabízeny následující kurzy:

- Výroba vonných svící
- Dílna designu
- Truhlárna
- Včelařské kurzy
- Výroba keramiky
- Výroba mýdel

V rámci fungování CC by se musely v objektu statku vyhradit prostory pro coworking řemeslníků s potřebným vybavením - tiskárna, skener, počítače, apod. K tomuto účelu by mohly být přestavěny zdejší prostory muzea či výstavní prostory. Konferenční místnost by bylo vhodnější zachovat a využít pro vzdělávání jak řemeslníků, škol tak široké veřejnosti. Mohl by se zde konat například kurz kresby výrobku. Ten by naučil řemeslníky zachytit základní strukturu výrobku až po jeho definitivní model, což je nezbytná dovednost například designerů, ale své využití má i v ostatních oborech. Dále by se nabídka kurzů mohla rozšířit o výuku jazyků pro účastníky coworkingového centra. Na níže uvedených fotografiích jsou znázorněny některé z dílen a ostatních prostorů Statku Bernard.

Obrázek 20: Prostory a okolí Statku Bernard



Zdroj: Státek-bernard.cz [65]

Další možností umístění CC, je vybudování úplně **nové budovy naproti stávajícímu Statku Bernard**. Tato myšlenka vychází ze studie „Rozvojové území Královské Poříčí - západ“, která byla vypracována v roce 2009. Ve studii jsou popsány návrhy k efektivnímu využití

rozvojového území pro smysluplné investice včetně optimální skladby objektů a činností. Jednotlivé objekty a aktivity byly stanoveny na základě dotazníkového šetření a projednány během veřejného workshopu. Výsledkem bylo seskupení objektů, jejichž umístění je znázorněno na níže uvedeném plánu [66].

Obrázek 21: Návrh nového komplexu budov v okolí Statku Bernard



Zdroj: Studie „Rozvojové území Královské Poříčí - západ“ [66]

Naproti Statku Bernard, v ose vedoucí ze vstupní brány téměř přes stávající parkoviště, je umístěn komplex budov navržený v upravené zrcadlové kompozici Statku Bernard. Tento komplex budov má dle zmiňované studie zahrnovat technologické a experimentální centrum alternativních zdrojů energie, dále kanceláře a prostory pro podnikatelské subjekty, dílny a provozní sklady údržby, stylovou restauraci s oranžérií. Na plánu můžeme vidět také další navržené stavby např. stáje na chov koní, rekreační bazén či přírodní divadlo. Na následujícím obrázku 22 můžeme vidět průčelí objektu Kanceláře a podnikatelské prostory, vpravo oranžerii [66].

Obrázek 22: Vstup do nového dvora

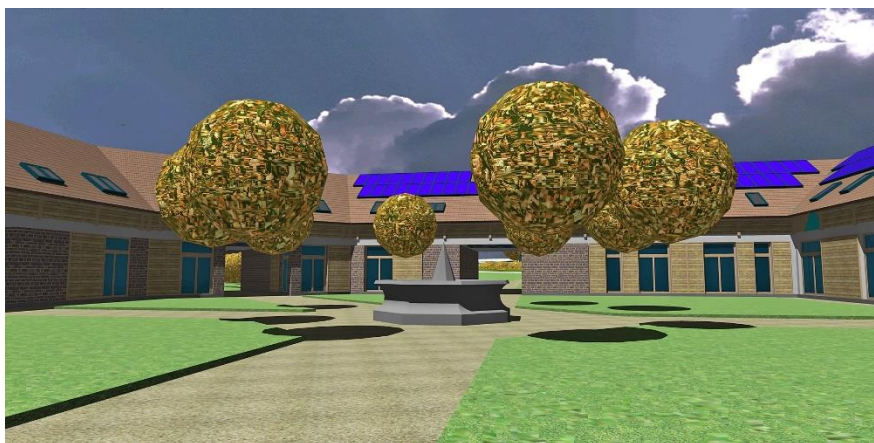


Zdroj: Studie „Rozvojové území Královské Poříčí - západ“ [66]

V době vyhotovení zmiňované studie (rok 2009) se předpokládaly investiční náklady na realizaci tohoto objektu pro podnikatele ve výši 22 672 700 Kč. Náklady na realizaci ostatních souvisejících objektů byly stanoveny na hodnotu 244 600 Kč. Pozemek, na kterém by měl tento komplex budov vzniknout, náleží dle katastrální mapy do vlastnictví Sokolovské uhelné, a.s. Mezi touto společností a obcí však existuje dlouhodobá dohoda o vzájemné výměně pozemků, které se potřebují [66].

Dle návrhu by v přízemí budovy měly být umístěny prodejny, případně obdobné podnikatelské prostory se vstupními zádveřemi a potřebným technickým zázemím. Po schodech by byl přístup do podkroví, kde by byla druhá část prodejen a kanceláře firem. Uskupení budov kolem vnitřního dvora je podle plánu kompoziční odezvou na areál Statku Bernard a je umístěno svojí osou na ose vedoucí centrálně ze statku hlavní branou. Kromě objektu Kanceláře a prostory pro podnikatelské subjekty je zde zahrnuto také Technologické a experimentální centrum, Stylová restaurace spojená s malou prodejnou, Oranžerie, Dílny a provozní sklady údržby. Prostor mezi novými budovami by měl tvořit „rajský“ dvůr - viz obrázek 23 [66].

Obrázek 23: Vnitřní „rajský“ dvůr



Zdroj: Studie „Rozvojové území Královské Poříčí - západ“ [66]

Plánované využití nového „zrcadla“ Statku Bernard by samozřejmě bylo pozměněno dle náplně coworkingového centra. Tímto se dostáváme k potřebě přizpůsobit prostory dílen a

vzdělávacího centra také výuce žáků středních a základních škol. Spolu s vybavením je nutné řešit i způsob, jakým se žáci budou do areálu statku dostávat. Jak již bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, Statek Bernard disponuje velkým parkovištěm a k dopravě lze využít i železniční či autobusové dopravy. Jelikož ne všichni žáci středních škol se mohou na výuku dopravovat vlastním automobilem, nemluvě o žácích základní školy, je dobré se podívat na pravidelnost spojů z jednotlivých měst - viz následující tabulka.

Tabulka 8: Železniční a autobusová doprava mezi Královským Poříčím a dalšími městy

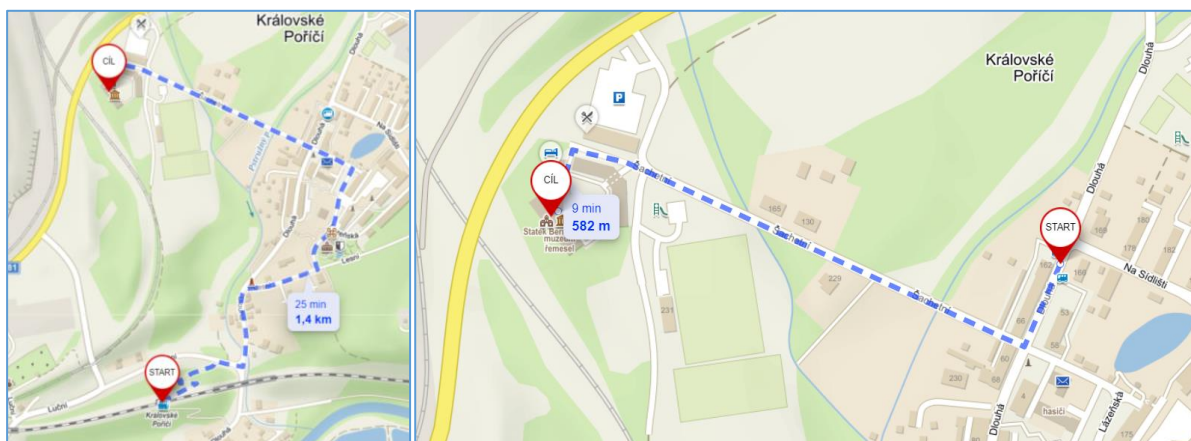
Trasa	Dopravní prostředek	Doba přepravy	Poznámka
Březová	Autobus, případně přestup na vlak	60 - 100 min	Spojení je s několika přestupy (Karlovy Vary, Sokolov).
Chodov	Přímé vlaky i autobusy	10 - 30 min	Ráno jsou spoje častější, poté cca každou hodinu
Cheb	Přímý vlak	34 min	Spoje nejsou v dopoledních hodinách příliš časté, ale odpoledne už jezdí každou hodinu.
	Autobus s přestupem	60 - 90 min	
Karlovy Vary	Přímý vlak	22 min	Spoje jezdí každou půl hodinu až hodinu v obou směrech.
	Autobus s přestupem	34 min	
Loket	Vlaky i autobusy s přestupem	20 - 40 min	Různé časové intervaly
Lomnice	Autobus s přestupem	20 - 40 min	Různé časové intervaly
Nové Sedlo	Přímé vlaky i autobusy	5 - 10 min	Ráno jede několik spojů, po 8. hodině jezdí v různých časových intervalech
Sokolov	Přímý vlak i autobus	7 min	Ráno jede několik spojů, po 8. hodině jezdí v různých časových intervalech - rozmezí půl hodiny až hodiny a půl.
Vintířov	Autobus přímý a s přestupem	30 - 50 min	Různé intervaly, ale velice málo přímých spojů

Zdroj: Idos.cz [67]

Pozn.: Trasy korespondují s rozmístěním SŠ a ZŠ vhodných ke spolupráci s CC (viz kapitola 2.1 Lidské zdroje).

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že doba a začátek výuky by se musely přizpůsobit jízdním řádům. Také je nutné brát v potaz vzdálenost statku od stanic veřejné dopravy (viz obrázek 24), protože přijedou-li žáci vlakem do Královského Poříčí, bude jim trvat ještě více než 20 minut, než se dostanou do dílny. V případě většího počtu žáků by tedy bylo vhodné uvažovat o zajištění vlastní autobusové dopravy, která by žákům usnadnila jejich přepravu. Otázkou však je, kdo by tuto službu zajišťoval a hradil - zda coworkingové centrum či školy samotné.

Obrázek 24: Vzdálenost Statku Bernard od veřejné hromadné dopravy



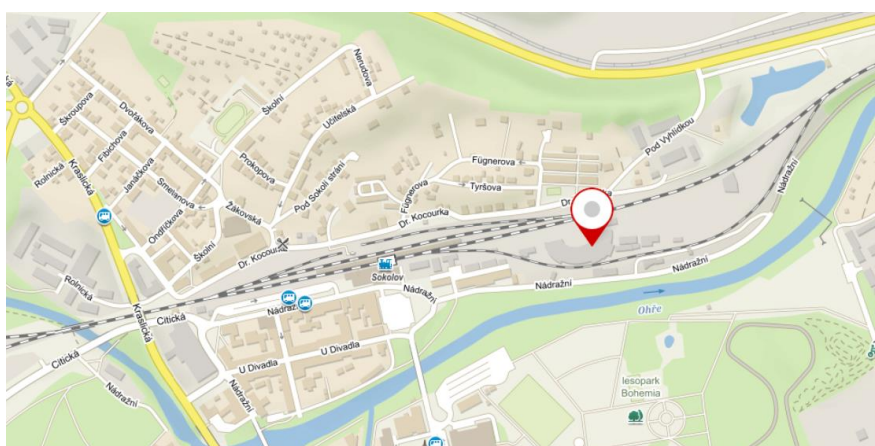
Zdroj: Mapy.cz [64]

Pozn.: vlevo vzdálenost od vlakové stanice, vpravo vzdálenost od autobusové zastávky

3.2 Návrhy dalších vhodných prostorů

Jak již bylo řečeno, v současnosti se zdá být nejvhodnějším prostorem pro vznik coworkingového centra Statek Bernard v Královském Poříčí. Je však nezbytné, brát v potaz také další možnosti umístění, kterými mohou být například některé brownfieldy. Jedním z nich je i objekt bývalého **železničního depa v Sokolově**. Záměrem města, které prostory vlastní, je v areálu vybudovat prostory pro rozvoj podnikání a parkoviště pro osobní automobily a autobusy. V současnosti chce vedení města využít volné prostranství pro stavbu dvou až tří průmyslových hal pro malovýrobu a své místo by zde mohli najít i zaměstnanci chráněných dílen [68]. Vzhledem k rozloze areálu, která je 3,9 hektaru, by se nejspíše do objektu mohlo zakomponovat i vytvoření coworkingového centra. Proto by stálo za zvážení zda, v případě nerealizace CC na Statku Bernard, kontaktovat město Sokolov a prodiskutovat možnost začlenění centra do prostorů bývalého depa.

Obrázek 25: Umístění bývalého železničního depa v Sokolově



Zdroj: Mapy.cz [69]

4 Analýza 7P -marketingový mix

Tabulka 9: Marketingový mix "7P"

1.	Product produkt	<p>Hlavním produktem navrženého coworkingového centra budou služby poskytované řemeslníkům a dalším uživatelům, mezi které patří:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pronájem vybavených dílen a kanceláří • služby vzdělávacího centra: <ul style="list-style-type: none"> ○ Podpůrné služby grafika, marketéra, účetní, právního poradenství atp. (nejspíše ve spolupráci se členy Inovačního klastru KK). ○ Vzdělávací kurzy pro řemeslníky - např. kurz kresby výrobku či jazykové kurzy. ○ Kurzy a workshopy pro veřejnost včetně zařazení tréninkového schématu, které bude k dispozici samozřejmě také řemeslníkům. <p>Coworkingové centrum bude také spolupracovat se základními a středními školami, jejichž žáci budou během výuky využívat jak prostorů vzdělávacího centra, tak jednotlivých dílen. V případě žáků ZŠ by se mohlo jednat o výuku nově vznikajícího předmětu Technika. Dále by pro žáky středních škol mohlo být v prostorách CC navázáno na projektově orientované vzdělávání, jehož smyslem je využití kreativních oborů ve výuce a vytvoření tak nových vzdělávacích pomůcek.</p>
2.	Price cena	<p>Ceny by měly odpovídat kupní síle uživatelů centra. Mohly by zde být zahrnuty také:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slevy na pronájem prostorů pro nové začínající řemeslníky • slevy v rámci balíčků na jednotlivé služby (např. vytvořit balíček, ve kterém by byl obsažen pronájem i služby grafika, marketéra, vzdělávací kurzy apod.) <p>Při tvorbě cen bude nutné respektovat hodnotu rovnovážného bodu (bod zvratu, v němž se fixní a variabilní náklady dostávají do rovnováhy s výnosy). Samozřejmě je nutné brát v potaz počáteční ztráty, než bude centrum schopné samo sebe uživit.</p>
3.	Place místo	<p>Za vhodné umístění schválené i předsedou Mikroregionu Sokolov - východ lze považovat Statek Bernard v Královském Poříčí. Mezi výhody tohoto umístění patří především orientace statku na tradiční řemesla a dostatečné prostory, které nabízí i možnosti k dalšímu rozšiřování. Nevýhodou je však jeho horší dostupnost hromadnou dopravou.</p> <p>V případě nevyužití Statku Bernard pro vytvoření CC by bylo dobré zvážit možnost rekonstrukce některého z brownfieldů (např. využít prostory bývalého železničního depa v Sokolově).</p>
4.	Promotion propagace	<p><u>Cílové skupiny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • řemeslníci a umělci z KKP • školy • veřejnost <p>V rámci propagace bude obtížnější najít vhodné řemeslníky k užívání jednotlivých dílen. Vhodnými místy k jejich přilákání</p>

		<p>by mohly být různé kulturní akce - například trhy, jarmarky, dny řemesel či tematicky zaměřené výstavy.</p> <p>K celkovému zviditelnění centra jistě pomůže využití a tvorba například:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastních webových stránek, • příspěvků na sociálních sítích, • místního tisku - rozhovory či reklama v krajských, regionálních či obecních listech, • návštěvy škol a přímý kontakt s umělci a řemeslníky. <p>Za nejúčinnější prostředek marketingu je v současnosti stále považováno osobní doporučení (tzv. Word of Mouth Marketing), které je založeno na šíření povědomí o produktu na základě vlastní zkušenosti. Vhodné je proto zřízení například diskuzních fór na webu CC, kde dojde ke spontánnímu vyjádření různých uživatelů.</p>
5.	People lidé	<p>Řízení centra bude obstarávat Mikroregion Sokolov - východ, musí být však doplněno jeho personální zajištěním.</p> <p>Vedením CC bude pověřena jedna osoba se znalostmi z oblastí ekonomie, managementu, organizace, obchodní činnosti a řemeslné výroby.</p> <p>Jednotlivé kurzy, workshopy a výuka žáků budou vedeny kvalifikovanými odborníky. Projektově orientované vzdělávání by mělo probíhat za účasti tří učitelů z různých oborů a dvou odborníků z praxe.</p>
6.	Processes procesy	<p>Důležitými procesy coworkingového centra budou, kromě procesů řízení, vedení a poskytování služeb, především procesy vzdělávání a spolupráce.</p> <p>Cílem CC je vychovat úspěšně podnikající řemeslníky a umělce, kteří budou spolupracovat s ostatními obory KKP. Zároveň bude centrum šířit kreativní smýšlení mezi veřejnost a podněcovat řemeslnou zručnost zejména u mladších generací.</p> <p>Proces spolupráce bude významný především během projektově orientovaného vzdělávání, které smísí znalosti učitelů se zkušenostmi odborníků z praxe a podnítky kreativitu studentů.</p>
7.	Physical evidence prostředí	<p>Pro coworkingové centrum bude důležité zejména jeho vybavení. Bude zapotřebí dát řemeslníkům k dispozici nové stroje a moderní techniku. V prostorách coworkingové místnosti se bude nacházet 3D tiskárna a případně i další nezbytné přístroje k usnadnění řemeslné tvorby.</p> <p>Pamatováno musí být také na potřeby žáků základních škol. Výuka nového předmětu Technika zahrnuje kromě práce s 3D tiskem také využívání počítačem ovládaných zařízení na zpracování materiálů (CNC), laserové technologie a robotické stavebnice.</p> <p>Umístění CC do prostorů Statku Bernard přinese také vhodné a na pohled hezké prostředí pro realizaci uměleckých řemesel. Objekt se nachází stranou od centra obce Královské Poříčí a disponuje velkým parkovištěm a volnými plochami k budoucímu rozšiřování centra.</p>

5 PESTLE analýza

Tabulka 10: PESTLE analýza

P	Politické prostředí	<p>Realizace coworkingového centra bude ovlivněna především politikou České republiky a Evropské unie. Oba dva instituty jsou si vědomi důležitosti restrukturalizace Karlovarského kraje, kterou umocňuje také současná koronavirová krize. K pokrytí dopadů této krize v Evropě má přispět EU skrze program Nová generace (Next Generation) [70].</p> <p>Postupně se realizuje i jedna z priorit Evropské komise tzv. Zelená dohoda pro Evropu (Green Deal). Její podstatou je přechod k ekologičtějšímu způsobu hospodaření s ohledem na globální změnu klimatu. Cílem je dosažení uhlíkové neutrality do roku 2050. Dopady této Zelené dohody na zaměstnanost v České republice však budou značné, a to především v krajích Moravskoslezském, Ústeckém a Karlovarském (= strukturálně postižených regionech), které se orientují na těžební průmysl. Tento problém by měl pomoci vyřešit fond spravedlivé transformace (Just transition fund, dále jen JTF), z jehož financí by měl být podpořen vznik Inovačního klastru Karlovarského kraje a posléze i provoz coworkingového centra [71].</p> <p>Na CC nemá samozřejmě vliv pouze politika EU, ale také ta národní a regionální. Na základě iniciativy strukturálně postižených krajů vznikl program RE:START, který umožňuje vyhlášení specifických výzev pro tyto kraje, nebo v celostátních výzvách upřednostnit vybrané regionální projekty například prostřednictvím bonifikace. Na tento program jsou také uvolňovány prostředky ze státního rozpočtu na základě usnesení vlády [62].</p>																																													
E	Ekonomické prostředí	<p>Chod coworkingového centra bude ovlivněn především ekonomickým prostředím Karlovarského kraje. V současnosti jsou Českým statistickým úřadem poskytnuty ekonomická data za rok 2018. V našem kraji dominuje především obchod, doprava, ubytování a pohostinství (20,4 % HPH v kraji). Chybějí zde však ostatní odvětví s vysokou přidanou hodnotou jako jsou např. informační a komunikační činnosti, které zde tvoří pouze 1,1 % HPH [72]. Významným odvětvím je zde cestovní ruch, podílí se zhruba 10 % na tvorbě HDP regionu, což je nejvíce ze všech krajů. Přesto bylo však Karlovarsko jediným krajem, kde HDP v porovnání s předchozím rokem klesl (viz graf).</p> <p>Graf 3: Reálný růst HDP v českých krajích</p> <table border="1"> <caption>Data for Graf 3: Reálný růst HDP v českých krajích</caption> <thead> <tr> <th>Kraj</th> <th>2017 (%)</th> <th>2018 (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>JHM</td><td>1.8</td><td>5.2</td></tr> <tr><td>JHC</td><td>2.8</td><td>4.8</td></tr> <tr><td>PAK</td><td>4.5</td><td>4.2</td></tr> <tr><td>LBK</td><td>4.2</td><td>4.0</td></tr> <tr><td>PHA</td><td>4.5</td><td>3.8</td></tr> <tr><td>MSK</td><td>2.8</td><td>2.5</td></tr> <tr><td>ZLK</td><td>4.0</td><td>2.2</td></tr> <tr><td>OLK</td><td>4.5</td><td>2.0</td></tr> <tr><td>STČ</td><td>7.5</td><td>1.5</td></tr> <tr><td>VYS</td><td>4.2</td><td>0.8</td></tr> <tr><td>ULK</td><td>1.2</td><td>0.5</td></tr> <tr><td>HKK</td><td>10.2</td><td>0.5</td></tr> <tr><td>PLK</td><td>4.0</td><td>0.2</td></tr> <tr><td>KVK</td><td>2.8</td><td>-1.2</td></tr> </tbody> </table> <p>Zdroj: ČSÚ [72]</p>	Kraj	2017 (%)	2018 (%)	JHM	1.8	5.2	JHC	2.8	4.8	PAK	4.5	4.2	LBK	4.2	4.0	PHA	4.5	3.8	MSK	2.8	2.5	ZLK	4.0	2.2	OLK	4.5	2.0	STČ	7.5	1.5	VYS	4.2	0.8	ULK	1.2	0.5	HKK	10.2	0.5	PLK	4.0	0.2	KVK	2.8	-1.2
Kraj	2017 (%)	2018 (%)																																													
JHM	1.8	5.2																																													
JHC	2.8	4.8																																													
PAK	4.5	4.2																																													
LBK	4.2	4.0																																													
PHA	4.5	3.8																																													
MSK	2.8	2.5																																													
ZLK	4.0	2.2																																													
OLK	4.5	2.0																																													
STČ	7.5	1.5																																													
VYS	4.2	0.8																																													
ULK	1.2	0.5																																													
HKK	10.2	0.5																																													
PLK	4.0	0.2																																													
KVK	2.8	-1.2																																													

		<p>Z výše uvedeného nám vyplývá, že ekonomická situace v KK nyní potřebuje odvětví, která budou vytvářet vyšší přidanou hodnotu. Řešení se nám naskýtá v podobě KKP, které mají vysokou HPH a podílejí se na celkovém HDP České republiky dokonce vyšší měrou nežli automobilový průmysl [2].</p>																																																																																
S	<p>Sociální prostředí</p>	<p>Sociální prostředí je ovlivněno skladbou obyvatel (počtem, vzděláním a národnostním složením) a jejich příjmy. Počet obyvatel KK se každým rokem snižuje. Jedním z důvodů je nízká porodnost. Srovnáme-li počet živě narozených osob na 1 000 obyvatel dostaneme hodnotu 9,3 osob, což je nejméně v celé ČR (údaje za rok 2018). Úbytek obyvatel je zapříčiněn také migrací lidí za studiem a prací. Průměrná hrubá měsíční mzda je zde totiž nejnížší v celé ČR a činí 29 687 Kč (průměr ČR je 34 077 Kč). Také jedno pracovní místo v evidenci úřadu práce připadne na 1,1 uchazečů. To je sice z trojice strukturálně postižených regionů nejméně (nejhůře je na tom Moravskoslezský kraj s hodnotou 2,5 uchazečů na jedno pracovní místo), avšak v porovnání s průměrnou hodnotou celé republiky (0,7 uchazečů) není stav příliš pozitivní. S těmito hodnotami je spojena i situace s obecnou mírou nezaměstnanosti. Ta dosahuje hodnoty 3 %, což je o procento více nežli je celorepublikový průměr [73].</p> <p>Karlovarský kraj je na tom také nejhůře se vzděláním. Jak můžeme vidět na níže znázorněné vzdělanostní struktuře obyvatel ČR ve věku od 15 let, náš kraj má nejvyšší procento obyvatel pouze se základním vzděláním a zároveň nejnížší procento absolventů vysokých škol (údaje z roku 2017).</p> <p>Graf 4: Vzdělanostní struktura obyvatel ČR ve věku 15 let a více</p> <table><tr><th></th><th>základní</th><th>střední bez maturity</th><th>střední s maturitou</th><th>vysokoškolské</th></tr><tr><td>Celkem</td><td>13,5%</td><td>33,2%</td><td>34,0%</td><td>19,1%</td></tr><tr><td>Hlavní město Praha</td><td>7,4%</td><td>17,8%</td><td>36,9%</td><td>37,8%</td></tr><tr><td>Středočeský kraj</td><td>12,6%</td><td>34,2%</td><td>35,9%</td><td>17,1%</td></tr><tr><td>Jihočeský kraj</td><td>13,5%</td><td>35,7%</td><td>35,1%</td><td>15,5%</td></tr><tr><td>Plzeňský kraj</td><td>13,3%</td><td>37,1%</td><td>32,7%</td><td>16,7%</td></tr><tr><td>Karlovarský kraj</td><td>19,8%</td><td>37,6%</td><td>30,8%</td><td>11,5%</td></tr><tr><td>Ústecký kraj</td><td>18,8%</td><td>36,7%</td><td>32,2%</td><td>12,3%</td></tr><tr><td>Liberecký kraj</td><td>15,8%</td><td>37,0%</td><td>32,3%</td><td>14,7%</td></tr><tr><td>Královéhradecký kraj</td><td>13,6%</td><td>33,9%</td><td>36,1%</td><td>16,3%</td></tr><tr><td>Pardubický kraj</td><td>13,0%</td><td>35,6%</td><td>34,7%</td><td>16,3%</td></tr><tr><td>Kraj Vysočina</td><td>14,0%</td><td>38,2%</td><td>32,9%</td><td>14,7%</td></tr><tr><td>Jihomoravský kraj</td><td>12,7%</td><td>32,3%</td><td>32,4%</td><td>22,5%</td></tr><tr><td>Olomoucký kraj</td><td>14,6%</td><td>35,0%</td><td>34,7%</td><td>15,6%</td></tr><tr><td>Zlínský kraj</td><td>13,8%</td><td>37,2%</td><td>33,3%</td><td>15,6%</td></tr><tr><td>Moravskoslezský kraj</td><td>15,3%</td><td>34,8%</td><td>32,5%</td><td>17,3%</td></tr></table> <p>Zdroj: Reporting.uzis.cz [74]</p> <p>Dopady výše zmiňovaných aspektů sociálního prostředí na tvorbu a provoz coworkingového centra budou značné. Důležitou roli bude hrát především vzdělanostní struktura, která ovlivní nejen personální zajištění centra, ale také skladbu jejich uživatelů. CC také nabídne prostory k seberealizaci pro jednotlivé osoby podnikající v oborech KKP, aby nedocházelo k jejich odchodu z kraje.</p>		základní	střední bez maturity	střední s maturitou	vysokoškolské	Celkem	13,5%	33,2%	34,0%	19,1%	Hlavní město Praha	7,4%	17,8%	36,9%	37,8%	Středočeský kraj	12,6%	34,2%	35,9%	17,1%	Jihočeský kraj	13,5%	35,7%	35,1%	15,5%	Plzeňský kraj	13,3%	37,1%	32,7%	16,7%	Karlovarský kraj	19,8%	37,6%	30,8%	11,5%	Ústecký kraj	18,8%	36,7%	32,2%	12,3%	Liberecký kraj	15,8%	37,0%	32,3%	14,7%	Královéhradecký kraj	13,6%	33,9%	36,1%	16,3%	Pardubický kraj	13,0%	35,6%	34,7%	16,3%	Kraj Vysočina	14,0%	38,2%	32,9%	14,7%	Jihomoravský kraj	12,7%	32,3%	32,4%	22,5%	Olomoucký kraj	14,6%	35,0%	34,7%	15,6%	Zlínský kraj	13,8%	37,2%	33,3%	15,6%	Moravskoslezský kraj	15,3%	34,8%	32,5%	17,3%
	základní	střední bez maturity	střední s maturitou	vysokoškolské																																																																														
Celkem	13,5%	33,2%	34,0%	19,1%																																																																														
Hlavní město Praha	7,4%	17,8%	36,9%	37,8%																																																																														
Středočeský kraj	12,6%	34,2%	35,9%	17,1%																																																																														
Jihočeský kraj	13,5%	35,7%	35,1%	15,5%																																																																														
Plzeňský kraj	13,3%	37,1%	32,7%	16,7%																																																																														
Karlovarský kraj	19,8%	37,6%	30,8%	11,5%																																																																														
Ústecký kraj	18,8%	36,7%	32,2%	12,3%																																																																														
Liberecký kraj	15,8%	37,0%	32,3%	14,7%																																																																														
Královéhradecký kraj	13,6%	33,9%	36,1%	16,3%																																																																														
Pardubický kraj	13,0%	35,6%	34,7%	16,3%																																																																														
Kraj Vysočina	14,0%	38,2%	32,9%	14,7%																																																																														
Jihomoravský kraj	12,7%	32,3%	32,4%	22,5%																																																																														
Olomoucký kraj	14,6%	35,0%	34,7%	15,6%																																																																														
Zlínský kraj	13,8%	37,2%	33,3%	15,6%																																																																														
Moravskoslezský kraj	15,3%	34,8%	32,5%	17,3%																																																																														

T	Technologické prostředí	<p>Z hlediska technologického prostředí bude CC ovlivněno především technologickým pokrokem a s ním spojeným zastaráváním a nutnou obnovou využívaných přístrojů. Kvůli neustálému zdokonalování 3D tisku a zvyšování výkonnosti počítačů bude zapotřebí tento vývoj sledovat a případně dané přístroje vyměnit za modernější.</p> <p>Neméně důležité je v dnešní době připojení k vysokorychlostnímu internetu. Za tímto účelem vznikla evropská síť poradenských kanceláří pro širokopásmové připojení, tzv. síť Broadband Competence Office (BCO). Zřízení a činnost této centrály a územních koordinátorů pro vysokorychlostní síť bude představovat nástroj, jehož cílem bude podpora regionů ČR při vytváření jednotného digitálního trhu EU s důrazem na rozvoj vysokorychlostních sítí s velmi vysokou kapacitou. Aktivity BCO jsou mimo jiné zaměřeny také na poradenství a expertní pomoc pro podnikatelské subjekty a obyvatelstvo, kterých by se mohlo využít při realizaci CC [75].</p>
L	Legislativní prostředí	<p>Z hlediska legislativy bude vznik a fungování CC ovlivněno především základními parametry a normami (hygienickými, bezpečnostními apod.), zákony ČR (např. novým občanským zákoníkem) a nařízeními Evropské unie (např. GDPR).</p> <p>V případě rozhodnutí vybudovat naproti Statku Bernard novou budovu pro umístění coworkingového centra, bude nutné zajistit stavební povolení a vyřešit vlastnická práva k pozemku. Ten je dle katastrální mapy ve vlastnictví Sokolovské uhelné, a.s., která má však dlouhodobou dohodu s obcí o vzájemné výměně pozemků, které se potřebují.</p>
E	Ekologické prostředí	<p>Porovnáme-li situaci Karlovarského kraje se zbytkem republiky, tak zjistíme, že zde bylo vyprodukováno nejmenší množství podnikového odpadu v přepočtu na 1 obyvatele ze všech krajů ČR. Spolu s podnikovým odpadem se snížila i produkce komunálního odpadu. Měrné emise se zde také postupně snižují, avšak oblast Mikroregionu Sokolov - východ je stále zasažena zhoršenou kvalitou ovzduší kvůli zdejšímu průmyslu [76]. Jak již bylo řečeno, v současnosti je směřováno k naplnění Zelené dohody pro Evropu a sní spojené restrukturalizaci průmyslových regionů.</p> <p>Realizace coworkingového centra napomůže těmto restrukturalizačním změnám, ale neznamena to, že postupy a použití materiálu v oborech KKP nemají žádné negativní dopady na životní prostředí. Těmito negativními projevy mohou být např. výrobní techniky a nakládání s odpady v módním a designovém průmyslu, architektura, filmová sestava a rekvizity, doprava v cestovním ruchu a velké festivaly. [77] Samozřejmě, tyto stopy na životním prostředí nejsou v porovnání s těžbou uhlí či chemických průmyslem tak velké, přesto je však nutné uvažovat nad jejich zmírněním (např. efektivnější nakládání s odpady a jeho třídění, využití recyklovaného papíru apod.).</p> <p>Důležité je zmínit také technický odpad, který v současnosti tvoří 5 % z celkového světového odpadu a kvůli neustálým technologickým inovacím a rychlému zastarávání elektroniky exponenciálně roste nebezpečným tempem. Je nutné proto dbát o jejich řádnou recyklaci - např. využít český start-up Cyrkl, což je plnohodnotné odpadové digitální tržiště [78].</p>

6 SWOT analýza

SWOT analýza se vztahuje k určení silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb plánovaného coworkingového centra v případě jeho umístění do prostorů Statku Bernard v Královském Poříčí.

Tabulka 11: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ♥ Existující zázemí pro řemeslné dílny ♥ Statek Bernard jako veřejně známé a vyhledávané středisko ♥ Velká plocha pro parkování ♥ Možnost vystavět nové prostory a rozšířit tak počet dílen i služeb (vybudování „zrcadla Bernardu“) ♥ Současná nabídka řemeslných kurzů pro veřejnost ♥ Možná realizace kurzů pro řemeslníky ♥ Navázání spolupráce se středními a základními školami ♥ Napojení coworkingového centra na restauraci ♥ Příjemné prostředí, které se nachází v přírodě ♥ Sdružování řemeslníků s dalšími lidmi z oborů KKP ♥ Mezinárodní spolupráce projektu InduCCI 	<ul style="list-style-type: none"> ♠ Nákladné moderní vybavení dílen a společných prostorů ♠ Horší dostupnost hromadnou dopravou ♠ Obtížnější hledání řemeslníků, kteří by se v CC usadili ♠ Financování provozních nákladů v prvních letech provozu ♠ V současnosti nedostatečné personální zajištění Mikroregionu Sokolov - východ ♠ Dopady na životní prostředí
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ♦ Koordinace nabízených služeb se členy Inovačního klastru Karlovarského kraje ♦ Spolupráce s dalšími subjekty a projekty zaměřenými na KKP (např. s vědeckotechnickým parkem či projektem CERDEE) a stát se součástí nového mezinárodního projektu ♦ Národní a evropské dotační výzvy ♦ Výuka nového předmětu Technika na základních školách ♦ Získání připojení k vysokorychlostnímu internetu ve spolupráci s oblastním BCO koordinátorem ♦ Orientace Karlovarského kraje na cestovní ruch 	<ul style="list-style-type: none"> ♣ Nenalezení financování provozních nákladů z jiných než obecních zdrojů ♣ Sociální prostředí Karlovarského kraje ♣ Vznik dalších CC v kraji s podobným zaměřením ♣ Úbytek zájmu o řemeslné výrobky ♣ V případě výstavby nové budovy - získání stavebního povolení a dořešení majetkoprávních vztahů ♣ Změna legislativy ♣ Nepochopení konceptu coworkingového centra veřejností ♣ Nezískání dotací ♣ Prohloubení koronavirové krize

6.1 Silné stránky

Dojde-li k umístění coworkingového centra do prostorů Statku Bernard, bude jeho silnou stránkou především již existující zázemí pro řemeslné dílny, a to včetně některého vybavení. Díky statku by centrum těžilo také z letité zkušenosti z provozu řemesel a nabízených kurzů, které toto známé a vyhledávané středisko provozuje již několik let. Vzdělávací centrum také naváže na další aktivity, které vznikají v rámci projektu InduCCI (projektově orientované vzdělávání a tréninkové schéma). Díky tomuto projektu je realizace centra obohacena o spolupráci se zahraničními partnery a jejich zkušenosti.

Nutné je zmínit i další silné stránky prostorů Statku Bernard a jejich výhody. K dispozici je zde velké asfaltové parkoviště s kapacitou 91 stání pro osobní automobily a 3 parkovací místa pro autobusy. Možné je parkovat také na protější neasfaltové ploše s obdobnou kapacitou. Za ní se nachází volný prostor, který lze využít k výstavbě nové budovy coworkingového centra či jeho rozšíření. Úspěšní řemeslníci tak nebudou nuceni opouštět centrum pro nedostatečné prostory, ale budou se zde moci dále rozvíjet. Na statku funguje také zavedená restaurace, kterou budou uživatelé centra moci využívat, čímž odpadá starost o vybudování místa pro občerstvení. Díky tomu, že se Statek Bernard nachází na okraji obce v klidném prostředí, se nemusí příliš řešit ani hluk vzniklý z výroby.

Plánované coworkingové centrum se od ostatních center bude lišit především svou orientací na vzdělávání. Pro řemeslníky zde mohou být zřízeny například jazykové kurzy či kurz kresby výrobku, který jim umožní lépe zvládnout konečné řemeslné provedení jejich produktů. Řemeslníci se spolu s veřejností budou moci účastnit tzv. tréninkového schématu. V něm jsou obsaženy aktivity, které pomáhají pochopit podstatu a důležitost KKP - např. s využitím e-learningového modelu, prezentací a studijní cesty za příklady KKP v praxi. Výuka žáků základních a středních škol bude probíhat částečně v dílnách a částečně v prostorách vzdělávacího centra. Žáci budou také zapojeni do projektově orientovaného vzdělávání, které je povede ke kreativnímu učení pod vedení učitelů z různých oborů i odborníků z praxe. Uživatelé centra budou samozřejmě také všichni se zájmem o spolupráci s řemeslníky, případně další lidé z oblastí KKP.

6.2 Slabé stránky

Coworkingové centrum má v plánu nabídnout svým uživatelům moderní vybavení a techniku, a to nejen při zahájení svého provozu, ale také v jeho průběhu. Důležitá proto bude pravidelná obměna těchto zařízení a sledování technologického pokroku. Náklady s tím spojené by mohly pokrýt některé dotační výzvy například z Operačního programu podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. S obměnou zařízení a samotnou výrobou je samozřejmě spojena také produkce odpadu, která má negativní vliv na životní prostředí. Zmírnit tyto dopady by mohla například spolupráce se vzniklým odpadovým digitálním tržištěm Cyrkl.

Další slabou stránkou spojenou s financemi je provoz centra během prvních několika let, kdy se nebude schopné samo uživit. Řešení se však naskýtá ve vzniku Inovačního klastru Karlovarského kraje, který by měl disponovat prostředky z evropského Fondu pro spravedlivou transformaci. Spolu s Inovačním klastrem KK bude organizační podporou centra také svazek obcí Mikroregion Sokolov - východ. Ten ale v současnosti nedisponuje dostatečným personálním zajištěním, a bude proto nutné najít vhodné kandidáty na vzniklá pracovní místa. Problémem může být současné demografické složení obyvatelstva KK, které má z velké části nízké či neúplné vzdělání a celý region je postižen tzv. odlivem „mozků“.

Se strukturou obyvatelstva je spojen také problém s obtížnějším hledáním řemeslníků, kteří by se v CC usadili. Pomoci by měl dobře mířený marketing, především pak propagace centra

na různých kulturních akcích, jakou jsou například trhy, jarmarky, dny řemesel či tematicky zaměřené výstavy. Nejen v tomto směru by bylo výhodou umístění coworkingového centra do prostorů Statku Bernard, který má s pořádáním podobných akcí zkušenosti. Problémem je zde však horší dostupnost statku hromadnou dopravou, kterou využívají nejen návštěvníci akcí, ale také uživatelé centra. Řešit se tato situace musí především u žáků základních a středních škol, jejichž výuka se bude muset přizpůsobit jízdním řádům. Případně lze uvažovat také o zřízení vlastní autobusové dopravy, avšak zde je nutné si položit otázku ohledně financování, které by leželo buď na bedrech kraje, jakožto zřizovatele škol, či samotného CC.

6.3 Příležitosti

Jednou z příležitostí pro plánované coworkingové centrum je spolupráce, a to jak se členy Inovačního klastru KK, tak s dalšími subjekty a projekty zaměřenými na KKP. Přínos této spolupráce tkví především v koordinaci nabízených služeb uživatelům. Jednat se bude zejména o služby v oblastech účetnictví, právního poradenství apod. Díky informovanosti o nabízených službách a zaměřeních jednotlivých členů klastru bude možné využívat také vzájemných doporučení. Pokud bude například některý z uživatelů hledat službu, kterou CC nebude schopno zajistit, může mu doporučit některý z jiných členských subjektů.

Další vhodnou formou spolupráce je spolupráce na projektech KKP. Jedním takovým projektem je například CERDEE, který je zaměřen na téma porcelánu a jeho historii s akcentem na KKP [79]. Projekt CERDEE stejně jako projekt InduCCI, díky kterému vznikla tato studie, jsou podpořeny ze zdrojů Evropské unie. Národní a evropské dotační výzvy zde představují další příležitosti k růstu coworkingového centra. Vyjednat lepší podmínky pro strukturálně postižené kraje v rámci těchto výzev se snaží především program RE:START, který dané výzvy zveřejňuje na svém webu.

Snaha EU pomoci slabším regionům se odráží také v nové podpoře vytvořit evropskou síť poradenských kanceláří pro širokopásmové připojení, tzv. síť Broadband Competence Office (BCO). Každé území má svého BCO koordinátora, který pomáhá samosprávám obcí, podnikatelským subjektům, socioekonomickým aktérům a rovněž obyvatelstvu v oblasti rozvoje vysokorychlostních sítí. Jelikož je v dnešní době kvalitní internetové připojení pro podnikání nezbytné, mělo by ho mít CC pro své uživatele k dispozici.

Na národní scéně se rýsuje další příležitost, kterou může být zavedení nového povinného předmětu Technika na druhý stupeň základních škol. Vzhledem k modernímu vybavení CC a již plánované spolupráci se základními a středními školami, by mohlo být umístění výuky tohoto předmětu do coworkingového centra pro školy velice výhodně. Jedním z důvodů je fakt, že školy povětšinou nedisponují dostatečnými prostory a také nemají ve svých učitelských sborech vhodné pedagogy k technické výuce.

V dnešní době se také ve velkém rozmáhá cestovní ruch, který je pro Karlovarský kraj velice důležitou složkou při tvorbě HDP. Turisté však nejezdí pouze za památkami, ale také za místními tradicemi. Coworkingové centrum se svou orientací na tradiční umělecká řemesla by těchto pohnutek mělo využít a například se napojit na služby některé cestovní kanceláře. V případě využití prostorů Statku Bernard by bylo vhodné využít jeho možností a zkušeností s oblastí cestovního ruchu.

6.4 Hrozby

Největší hrozbou pro fungování coworkingového centra na území Mikroregionu Sokolov - východ je nenalezení dostatečných finančních prostředků k pokrytí provozních nákladů z jiných zdrojů než zdrojů obce. Jak již bylo jednou zmíněno, **CC nemá a nesmí zatěžovat obecní rozpočet** (v případě realizace v prostorách Statku Bernard se jedná o rozpočet obce Královské Poříčí).

Další hrozbou pro realizaci coworkingového centra je sociální prostředí Karlovarského kraje. Nejen, že je zde vzdělanostní struktura obyvatel nejhorší v České republice, ale také je zde vyšší nezaměstnanost, nejnižší hrubá mzda a to, co je pro úspěch všech oblastí KKP nejdůležitější, dochází zde k tzv. odlivu „mozků“ - tedy odchodu vzdělaných a schopných lidí pryč z regionu. Jedním ze způsobů, jak těmto tendencím předejít a případně nalákat některé schopné lidi zpět, může být právě zprovoznění CC, které nabídne prostory k seberealizaci a různé podpůrné služby. Tato myšlenka spolu se známým významem KKP dala vzniknout návrhu Inovačního klastru KK. Spolupráce jeho členů by měla zmírnit pravděpodobnost vzniku stejně zaměřených subjektů, které by si navzájem konkurovali, ale naopak by zde měla být podpora společných cílů a vizí.

S demografickou strukturou obyvatel souvisí také pochopení konceptu coworkingového centra veřejností. Neuvedomí-li si veřejnost potřebu a smysl kulturních a kreativních průmyslů, nezíská centrum své uživatele a podporu nezbytnou k přežití. K eliminaci této hrozby pomůže tréninkové schéma, které má za cíl zasvětit nejen veřejnost do fungování KKP a jejich významu.

Příležitostí a zároveň hrozbou je pro plánované coworkingové centrum technologický pokrok. Na jedné straně nabízí téměř neomezené možnosti, na straně druhé však hrozí úbytek zájmu o řemeslné výrobky. Toto ohrožení však mírní trend poslední doby, kterým je návrat k tradici, kdy lidé začínají více preferovat tradiční kvalitní výrobu před lacinou průmyslovou rychlovýrobou. Prosperita nejen výrobních odvětví je však v současnosti ohrožena také dopady koronavirové krize, která zasáhla celý svět, a jejíž vývoj se musí nadále sledovat. Ekonomická situace České republiky a potažmo celé Evropské unie je totiž, vzhledem k odkázání realizace centra na finanční podporu dotačních fondů, pro CC zásadní.

Další překážkou při vytváření coworkingového centra může být změna některé legislativy a také získání stavebního povolení v případě výstavby nové budovy či rekonstrukce některého z brownfieldů. Aby se předešlo případným potížím, je nutné mít zajištěny majetkoprávní vztahy se související nemovitostí a zajištěny potřebné souhlasy (např. odboru životního prostředí, památkového úřadu či podobných institucí).

Závěr

Z podstaty kulturních a kreativních průmyslů vyplývá, že svou přidanou hodnotou mají pozitivní vliv na ekonomický vývoj regionů i celého státu. Jsou proto šancí pro strukturálně postižené regiony k dosažení kýženého ekonomického růstu a ke změně jejich orientace z upadajících průmyslů na kulturní a kreativní odvětví. Jedním z nástrojů, jak těchto změn dosáhnout na území Mikroregionu Sokolov - východ, je právě tvorba coworkingového centra. Při bližší analýze jednotlivých oblastí KKP v Karlovarském kraji byla zjištěna vysoká zaměstnanost v oblasti kulturního dědictví, která úzce souvisí s cestovním ruchem. Jak vyplývá i z analýzy ekonomického prostředí, cestovní ruch hraje významnou roli ve fungování celého Karlovarského kraje a tvoří jej především lázeňství, které má v kraji dlouholetou tradici. Tato orientace KK podpořila i původní ideu zaměřit CC na další tradiční obory, kterými jsou např. výroba skla a porcelánu či výroba hudebních nástrojů. Svě místo v prostorách centra najdou samozřejmě i další řemesla a jiné obory KKP.

Fungování centra však nebude založeno pouze na pronájmu dílen a sdílených kanceláří. Jeho podstatou bude především vzdělávání jeho uživatelů i široké veřejnosti. V rámci vzdělávacího centra budou moci řemeslníci absolvovat například kurz kresby výrobku či jazykové kurzy. Řemeslníci spolu s veřejností budou s využitím tréninkového schématu obeznámeni o funkčnosti a významu KKP v praxi a veřejnosti budou nabídnuty také řemeslné kurzy. Z analýzy sociálního prostředí je patrné, že Karlovarský kraj trpí odlivem schopných a vzdělaných lidí pryč z regionu a zároveň je zde nejhorší vzdělanostní struktura obyvatelstva v celé České republice. Vzdělávací centrum bude proto zaměřeno také na žáky základních a středních škol, kteří by zde mohli absolvovat výuku „dílen“ (v případě studentů řemeslných oborů by se jednalo především o praktickou výuku pod vedením zkušených řemeslníků).

O propojení moderní techniky s manuální zručností se v současnosti snaží nový předmět Technika, který byl v minulém školním roce (2019/2020) poprvé zkušebně zaveden na několika základních školách v ČR. Na pořízení potřebných strojů a pomůcek k výuce předmětu by měli být později školám poskytnuty dotace, avšak důležité jsou také vhodné prostory a personální zajištění, které nemá k dispozici každá škola. Základním školám z území MSV by proto mohla být nabídnuta spolupráce s tím, že by výuka Techniky probíhala v prostorách coworkingového centra.

V plánu je také navázání na projektově orientované vzdělávání, při kterém jsou zapojeni odborníci z praxe, učitelé různých oborů, a především studenti středních škol. Ti mají za úkol zpracovat určitá zadání s použitím různých kreativních technik a pomoci tak sobě i ostatním studentům s pochopením vyučované látky. V případě navázání spolupráce se základními a středními školami je však nutné brát v potaz umístění coworkingového centra a způsob, jakým se budou žáci na výuku dopravovat.

Jako nejvhodnější místo pro realizaci CC se v současnosti jeví být prostory Statku Bernard v Královském Poříčí. Výhody tkví především v prostředí statku, jeho současné orientace na řemeslnou výrobu i nabídky volné plochy k rozšiřování centra. Návštěvníkům jsou zde k dispozici také dvě velká parkoviště, každé s kapacitou okolo devadesáti parkovacích míst. Problémem ale může být toto umístění pro uživatele hromadné dopravy. V obci Královské Poříčí se sice nachází vlakové i autobusové nádraží, nedostatečný je však počet přímých spojů s okolními obcemi.

Přes toto negativum Statku Bernard zde stále převládají pozitiva. Jedním z nich je také vybavení několika řemeslných dílen a konferenčních místností, které usnadní materiální připravenost CC. Nové stroje a další potřebné vybavení je možné hradit z různých dotačních

výzev. Největší příležitostí pro čerpání potřebných financí k postavení centra „na vlastní nohy“ je nově vytvořený fond EU - Fond pro spravedlivou transformaci. Díky němu by mohl vzniknout také Inovační klastr Karlovarského kraje, který by spravoval potřebné finance k rozvoji KKP v kraji a zafinancoval tak první roky fungování CC.

Organizací, která bude strategicky řídit chod CC, by se měl stát svazek obcí Mikroregion Sokolov - východ. O každodenní provoz by se měla starat jedna vedoucí osoba s potřebnými znalostmi a zkušenostmi z oblastí obchodu, marketingu, ekonomiky, organizace a také řemeslné činnosti. Najít vhodné kandidáty na vzniklé pozice jak v CC, tak v MSV, bude náročnější především kvůli sociálním faktorům KK. Nízká vzdělanost obyvatelstva a odliv „mozků“ mají dopady i na uživatelské spektrum. Může se tedy stát, že veřejnost nepochopí koncept centra či celkový význam KKP.

Předcházet dopadům různých hrozeb a neúspěchů spojených s realizací centra napomůže především mezinárodní síť partnerů, kteří sdílí své zkušenosti a pomáhají tak CC najít správný směr a využití. Koordinace aktivit v rámci inovačního klastru pomůže předcházet hrozbě konkurence a zároveň vytváří nové příležitosti pro rozšiřování nabízených služeb. Pro zmapování celkové situace a pojmenování silných a slabých stránek projektu spolu s jeho příležitostmi a hrozbami vznikla právě tato analýza s cílem připravit zázemí pro úspěšnou realizaci coworkingového prostoru.

Výsledky tohoto dokumentu budou promítnuty do nadcházející studie proveditelnosti (SP), jejíž tvorba bude podepřena dvěma workshopy, na kterých proběhne projednání návrhů a výsledků studie s minimálně 15 stakeholdery. Sama SP bude obsahovat například konkrétní využití a obsah jednotlivých místností, technické a technologické řešení projektu, časový harmonogram pro vytvoření CC apod. Vyhotovení studie proveditelnosti coworkingového centra je předpokládáno do konce února 2021.

Summary

Karlovy Vary Region belongs to three structurally affected districts which were oriented towards mining, manufacturing and chemical industry. Its economic growth is considerably underdeveloped in comparison with other Czech regions. Cultural and Creative Industry (CCI) have big added value for the economic development of the whole Czech Republic and currently it is an opportunity for economic growth. The importance of the topic CCI is still increasing in the EU where international projects such as InduCCI are supported. InduCCI has a specific aim to transform traditional industrial regions in contribution of CCI. This analysis was created within the InduCCI project and it serves for detailed planning and preparation of the Co-working Centre (CC) in the area of Microregion Sokolov - East (MSV).

Subjects and possibilities of CCI in Karlovy Vary Region

This text derives information about local subjects and possibilities primarily from a publication called Mapping of Cultural and Creative Industries in Czech Republic which the Arts and Theatre Institute published in 2015 and from the analysis created within the InduCCI project. These publications presented CCI fields in the Czech Republic and their numbers of representatives. The future CC will be mainly focused on crafts because they are very well represented among CCI fields in the area of MSV.

The new **Co-working Centre** (CC) in Sokolov region will follow up history and regional traditions. Its aim will be creation of networks among creative producers and artists. The main thematic focus of the centre will be traditional crafts. The centre will be available for other creative or technical fields but we assume that the majority of participants will be craftsmen. The centre will also serve as **creative incubator**. Creative businessmen will have a possibility to work in equipped laboratories where they can start new business or innovate their current products and they could cooperate with each other in co-working space at the same time. CC will contain **educational centre** which will provide possibility of subsequent education (courses):

- Craftsmen - courses of product drawing, management, business, language, 3D printing, IT programs, CCI training scheme etc.
- Students of elementary and high schools - lessons of manual skills, working with modern technologies, organization of project-oriented lessons (continuation of activity T3.4.3 within InduCCI).
- Public - creative and crafts courses.

The Co-working Centre near Sokolov will contain: co-working space (shared offices including boardroom and projection technique approx. 40m²), educational centre (40 m²), laboratories (8 - 10 laboratories with proportions 20-50 m² with possibility to extend area to 100 m²), spaces for rest (20 m²) and exhibition (sales) space (50 m²).

Resource analysis

Karlovy Vary Region tries to solve a long-term challenge connected with the flow of educated and capable people from the region - phenomenon of brain drain. As a possible solution it seems to be an increase of prospective job offers with adequate income and opportunity to grow. The Co-working Centre could be a suitable tool because it offers appropriate background and support for creative business. CC will also serve as a space for practical education of students from elementary and high schools which will be led by experienced

professionals. Graduates of high school could be future participants of CC. Participants of CC will also be persons who want to cooperate with craftsmen and other different fields of CCI. Leadership of CC will be in the hands of one person with knowledge of economy, management, business, organization and crafts. With respect to poor education structure in Karlovy Vary Region, we can predict a little bit more complicated search of suitable candidates for the leader position. The important support of CC could be the new Innovative Cluster of Karlovy Vary Region (IKKK) which will connect CCI subjects in the area.

The main material resource for CCI will be the building of the Co-working Centre. MSV assumes the need to equip between 8 and 10 craft laboratories in the beginning of activities. All these laboratories will be available for participants of co-working offices. Interdisciplinary cooperation will be supported in the common space of a shared office. It will be open space which will be equipped by shared tools. The Co-working Centre will offer equipment for school workshops. For example, it could be a device for processing of different materials, laser technologies, 3D printing or classical school equipment and tools. Primary source for funding of activities and equipment could be the Just Transition Fund. Operating costs for CC could be financed from its support to the time when it will be financially independent. **Realization of CC will not be dependent on municipalities' budget because they don't have reserves in town's budgets.**

Analysis of the found space

Grange Bernard in Královské Poříčí seems to be the most advantageous regional place for the realization of the Co-working Centre. This grange lies in the area of Microregion Sokolov-East and there is a large advantage in its current focus on traditional crafts, availability of some equipment, calm environment, enough parking places and possibility to build new similar building in opposite of the current grange. There exist schemes of new building "Mirror of the Grange Bernard" which could combine laboratory rooms and office space. Other options could be organization of CCI space in brownfields for example in the building of a train depot in Sokolov.

Analysis 7P - marketing mix

Product	Services for craftsmen and other participants of CC: <ul style="list-style-type: none"> - rent of laboratories or working place - educational centre ➔ creative incubator
Price	The price of the services has to respond to the purchasing power of CC participants. There is the need to respect the value of equilibrium point (turning point where fixed and variable costs are balanced with revenues) and we have to count with initial losses until the time when the CC will be independent on subsidy funding.
Place	<ul style="list-style-type: none"> - Existing spaces in Grange Bernard, - New building called „Mirror of Grange Bernard“, - Other brownfields in the area of MSV (for example Depot in Sokolov).
Promotion	<u>Target groups:</u> <ul style="list-style-type: none"> - craftsmen and artists of CCI, - schools, - public. <p>We can use cultural events, web pages, social networks, press, face to face contact and Word of Mouth Marketing for promotion.</p>
People	MSV will be the leader of new CC. There exists the need for increase of the numbers of staff connected with CC. Daily operations will be in hand of one

	person. Courses and educational activities will be led by qualified professionals.
Processes	Important processes of the CC will be processes of management, leadership, services for participants, education and cooperation.
Physical evidence	The main role will have modern equipment of CC. If the CC is placed in Grange Bernard there will be an advantage in nice environment close to Sokolov center.

PESTLE analysis

Political environment	Policy of Czech Republic and EU
Economic environment	There is low economic efficiency of Karlovy Vary Region connected with the absence of the field with high added value.
Social environment	The worst educational structure of inhabitants and the lowest salaries in the whole Czech Republic. The problem connected with brain drain.
Technological environment	There is the need for monitoring of technological progress and use of high speed internet connection.
Legislative environment	Legislative environment is influenced by basic parameters, standards and laws of the Czech Republic together with European Union regulations.
Ecological environment	Negative influence of CC to the environment has to be eliminated for example through effective waste management. We can use experience by the waste digital market called Cyrkl.

SWOT analysis

S	Strong point is the location of CC in Grange Bernard with its current orientation to crafts. CC will be unique to its focus on education of CC participants and the public. The advantage is connection to the international cooperation within the InduCCI project.
W	Among weak points we can classify expensiveness of equipment of the center. There will be a need for frequent exchange of the equipment to be more modern and reduce the impacts on the environment. Another weak point is the high probability of long term need for financial support from subsidy. Disadvantage is worse accessibility of Grange Bernard by public transport.
O	The main opportunity is the cooperation with the future Innovation Cluster of Karlovy Vary Region and other subjects connected with CCI. Cooperation with schools could contain realization of new subject Technique in CC. Learning of the new subject needs equipment which is not available in schools but it could be available in CC. One of the biggest opportunities is search of financial resources from the subsidy.
T	The biggest threat for realization of CC is the lack of the financial resources for operating costs. The CC can't use the budget of close municipalities. There is the threat that policy makers and the public will not support the creation of CC because of misunderstanding of its benefits. We also need to follow COVID-19 situation and its limitations connected with CC.

Conclusion

Realization of Co-working Centre (CC) is a suitable way to contribute to economic development of the structurally affected district of Karlovy Vary. The orientation of the CC to crafts follows up traditional values and it is connected with the cultural heritage of the region. Main products of the centre will be services for craftsmen and other participants (rent of offices, laboratories and services in the educational centre). The most suitable place for CC is Grange Bernard for this time. Grange Bernard offers a lot of advantages for participants of CC and only one disadvantage connected with worse connection to public transport. Primarily, the financial resources could be from the new fund called Just Transition Fund. The distribution of this fund will ensure the future Innovation Cluster of Karlovy Vary Region which will associate subjects connected with CCI and help to create network and coordination of participating subjects. Threats connected with CC realization will be eliminated thanks to its precise preparation with this analysis (and following steps realized in test case T2.3.4) and with cooperation of international partners within InduCCI project. The next step will be creation of Feasibility Study on the basis of two workshops (it will contain disposition of rooms, technological solution of the project, time schedule for future creation of CC etc.). The study will be finished by the end of February 2021.

.

Zdroje

- [1] Územní dimenze: Strukturálně postižené kraje. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, c2020 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021/kde-pomahame/strukturalne-postizene-kraje>
- [2] Kulturní a kreativní průmysly: Jaká je síla kulturních a kreativních odvětví v ČR. *Kreativní Olomouc* [online]. Olomouc: Kreativní Olomouc, [2016] [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://kreativniolomouc.cz/kulturni-a-kreativni-prumysly/>
- [3] Kulturní průmysly v ČR: Audiovizuální a mediální sektor: Lidé a společnost. In: *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2017, 2017 [cit. 2020-08-21]. ISSN 090004-17. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/46002388/090004-17.pdf/03cff702-43ed-4894-9f35-b65fcddd3833?version=1.0>
- [4] Statistická ročenka Karlovarského kraje: Charakteristika Karlovarského kraje. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2020, [2003] [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/820050db64>
- [5] ŽÁKOVÁ, Eva, 2015. *Mapování kulturních a kreativních průmyslů v ČR: Vymezení, kvantitativní mapování a strategické dokumenty*. Praha: Institut umění - Divadelní ústav. ISBN 978-80-7008-332-1.
- [6] Stav a pohyb obyvatelstva v ČR - 4. čtvrtletí 2014: Počet obyvatel podle regionů soudržnosti, krajů a okresů v roce 2014. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2020, [2015] [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20555777/13006214q414.pdf/f21c1157-2e87-402d-b082-3cbb757d58fa?version=1.1>
- [7] CZ-NACE: 7420 - Fotografické činnosti. *CZ-NACE* [online]. Andrej Kesely, c2018, [2018] [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <http://www.nace.cz/7420-fotograficke-cinnosti>
- [8] Přednáška - České krajkářství: Krušné hory (Rudohoří - starý název). In: *Informační systém Masarykovy univerzity* [online]. Brno, 2005 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1421/podzim2005/ETMB27/um/1068206/IS_Ceske_krajkarstvi.pdf
- [9] HISTORICKÁ KRUŠNOHORSKÁ KRAJKA. In: *Živý kraj: Oficiální průvodce Karlovarským krajem* [online]. Karlovarský kraj, c2012 [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <http://www.zivykraj.cz/cz/akcevypis/historicka-krusnohorska-krajka-65831>
- [10] Historie a sbírky. In: *MUZEUM AŠ: Národopisné a textilní muzeum* [online]. Aš: Knihovna a Muzeum Aš, 2007-2020 © [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <https://www.muzeum-as.cz/historie-a-sbirky-muzea>
- [11] BERAN, P. Sklářny na Sokolovsku. *Historický sborník chebského muzea*. Cheb: Chebské muzeum, 1995, , 51 - 57.
- [12] Skleněné schodiště - Jamp. In: *Bepof: výrobky z plochého skla přímo od výrobce* [online]. Hranice [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <http://www.bepof.com/fotogalerie/bepof-2/montaze-sklenenych-prvku-dveri-sten-a-zrcadel-4>
- [13] *Moser* [online]. Karlovy Vary: MOSER, c2019 [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <https://www.moser.cz/>

- [14] Historie značky: Historie značky Haas & Czjzek. *HaC Porcelain s.r.o.* [online]. Ostrava: Webnode [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://hacporcelain.webnode.cz/historie-znacky/>
- [15] Váza Haas & Czjzek. *Haas&czjzek* [online]. České Budějovice: Shoptet, c2020 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://www.haas-czjzek.cz/vaza-haas-czjzek/>
- [16] Keramické svícny. In: *Živý kraj: Oficiální průvodce Karlovarským krajem* [online]. c2012, 2015 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <http://www.zivykraj.cz/cz/akcevyypis/keramicke-svicny-57386>
- [17] Svatební skleničky, se jménem a datumem, pár. In: *Sklo pro radost: Bílek Petr Glass Art Studio* [online]. Nová Role [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://www.rytiskla.cz/SVATEBNI-SKLENICKY-SE-JMENEM-A-DATUMEM-PAR-175ml-vz-602-s-j-d-d1821.htm>
- [18] Ruční malba. In: *R&Š PORCELÁN: Dekorace porcelánu výhradně ručním zpracováním pro náročné zákazníky* [online]. Březová u Karlových Varů [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <http://www.rsporcelan.cz/>
- [19] SarkaS design. In: *Šárka Schmelzerová* [online]. Žlutice [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <http://schmelzerova.cz/>
- [20] Výroba. In: *KÖNIG PORZELLAN* [online]. c2017 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://www.koenig-porzellan.com/cz/vyroba>
- [21] Historie. *Amati: Simply better* [online]. Kraslice: AMATI, c2020 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <http://www.amati.cz/cz/spolecnost/historie>
- [22] BEŽÁKOVÁ, Jana. Strunal v Lubech skončil. Dorazil ho koronavirus: Výrobce hudebních nástrojů ukončil svou činnost. Kvůli covidu. *Karlovarský deník.cz* [online]. Karlovy Vary: VLTAVA LABE MEDIA, c2005-2020, 5. srpna 2020 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: https://karlovarsky.denik.cz/zpravy_region/strunal-v-lubech-skoncil-dorazil-ho-koronavir-20200805.html
- [23] ČTK FOTOBANKA. In: ČTK [online]. Česká tisková kancelář, c2020 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://multimedia.ctk.cz/foto/search-view/66281c7971b26fdb6afebecb55b9949a/select-continue>
- [24] Kynšperk nad Ohří: Informace. *Www.prehis.cz: Turistika Zkameněliny Gamemovie* [online]. Miroslav Vytiska, 2020, 2015 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <http://prehis.cz/turista/cechy/sokolov/p/kynsperknadohri.html>
- [25] Historie školy. *Střední živnostenská škola Sokolov, příspěvková organizace* [online]. Sokolov: SŠŽ Sokolov, c2020, 2013 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: http://www.zivnostenska-sokolov.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=1&Itemid=124&lang=cs
- [26] Kynšperk nad Ohří: Oficiální stránky města [online]. Kynšperk nad Ohří, 2020 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <http://www.kynsperk.cz>
- [27] FRIML, Jan. Chebské reliéfní intarzie - MICROCT - RTG průzkum. *DOMINIK MATUS: Restaurování* [online]. 2013 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <https://www.dominikmatus.cz/files/D%C5%99evo/Chebsk%C3%A1%20reli%C3%A9fn%C3%AD%20intarzie/Jan%20Friml%20-%20Chebsk%C3%A1%20reli%C3%A9fn%C3%AD%20intarzie%20MICROCT-RTG%20pr%C5%AFzkum.pdf>

- [28] Reliéfové intarzie. *Egerland Museum Marktrechwitz* [online]. Marktrechwitz: Egerland-Museum und Egerländer Kunstgalerie, c2019 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <https://www.egerlandmuseum.de/cs/stala-expozice/reliefove-intarzie/>
- [29] Historické krovy - chebský fenomén. *Městský Nadační Fond Historický Cheb: "Lidé chrání to, k čemu mají vztah"* [online]. Cheb: NFHCH, c2020 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <https://www.historickycheb.cz/cs/projekty/historicke-krovy--chebsky-fenomen>
- [30] Město Litrbachy - Čistá: Lauterbach - Stadt. *Slavkovský les: krok za krokem jeho úchvatnou historií* [online]. Luděk Jaša, c2009 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <https://www.slavkovsky-les.cz/obce-slavkovskeho-lesa/mesto-litrbachy/>
- [31] Podzemní Čechy: Cínový Slavkovský les (7/13 - II. řada). ČT [online]. Praha: Česká televize, c1996-2020, 17. února 2010 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1031888653-podzemni-cechy/209572230140007-cinovy-slavkovsky-les/>
- [32] Muzea v Geoparku: Městské muzeum Horní Slavkov: Cínové nádoby. In: *Taggmanager.cz* [online]. Taggmanager [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <http://m.taggmanager.cz/3423>
- [33] Čistá - Důl Jeroným na Sokolovsku. In: *Kudyznudy.cz: CzechTourism* [online]. CzechTourism, © 2020 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/cista-dul-jeronym>
- [34] RYBAŘÍK, Václav. *Mnichovský hadec: Geologický průzkum*. Praha, 1993.
- [35] Tajemství uranových barev objevíte v Jáchymově na Karlovarsku. *Český rozhlas: Rádio vašeho kraje* [online]. Český rozhlas, © 1997-2020 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <https://regiony.rozhlas.cz/tajemstvi-uranovych-barev-objevite-v-jachymove-na-karlovarsku-7441436>
- [36] Exponát měsíce: Vřídlovec. In: *Muzeum Karlovy Vary* [online]. Karlovy Vary [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <http://kvmuz.cz/typ/exponat-mesice/predmety-vykladane-vridlovcem-originalni-suvenyr#>
- [37] Mnichovské hadce, Dominova skalka - přírodní památka. In: *Botany.cz* [online]. www.botany.cz, ©2007-2019 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <https://botany.cz/cs/dominova-skalka/>
- [38] Výrobky z mnichovského hadce.: Městské muzeum Mariánské Lázně. In: *Egeria: národní geopark* [online]. [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <http://www.geopark.cz/mnichov>
- [39] Uraninit: „smolné blejno“. In: *Jáchymov-Joachimsthal* [online]. Jan Hloušek, c2011, 2010 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: https://jachymov-joachimsthal.cz/_files/200000129-ee6a3ef63b/001%20Uraninit-smolinec,%20Pechblend.pdf
- [40] Stříbrné rudy těžené po objevení jáchymovského ložiska: stefanit. In: *Jáchymov-Joachimsthal* [online]. Jáchymov: Jan Hloušek, c2011, 2010 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: https://jachymov-joachimsthal.cz/_files/200000201-adc8baec00/007%20Str%CC%8Ci%CC%81brne%CC%81%20rudy%20te%CC%8Cz%CC%8Cene%CC%81%20po%20objeveni%CC%81%20ja%CC%81chymovske%CC%81ho%20loz%CC%8Ciska.pdf
- [41] Jáchymov: Oslavy 500 let tolaru. In: *REGIONZAPAD.CZ: TV ZÁPAD* [online]. Petr Troniček - TV Západ, © 2006 - 2020, 7. ledna 2020 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <https://www.regionzapad.cz/zpravodajstvi/jachymov-oslavy-500-let-tolaru-150358/>

- [42] Jedním slovem krása! To je výroba v Eutitu: Čedičový lom Slapy u Chebu. In: *Firma roku* [online]. Praha: Firma roku / Živnostník roku, c2016, 13. února 2020 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <https://www.firmaroku.cz/blog/jednim-slovem-krasa-je-vyroba-v-eutitu>
- [43] Interiérové čedičové podlahy: Čedičová podlaha vinného sklepa. In: *Eutit: Historie přetavená v úspěch* [online]. Stará Voda: Eutit, c2010 [cit. 2020-09-07]. Dostupné z: <https://www.eutit.cz/clanky-interierove-podlahy.html>
- [44] Založila slávu české kuchyně bavorská kuchařka? In: *Recepty.cz* [online]. CZECH NEWS CENTER, c2001-2020, 31. října 2011 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://www.recepty.cz/clanek/gourmet/zalozila-slavu-ceske-kuchyne-bavorska-kucharka-168>
- [45] Knedlíky v pověstech zachraňují životy a přitahují trpaslíky. In: *Český rozhlas: Plzeň* [online]. Plzeň: Český rozhlas, © 1997-2020, 30. duben 2017 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://plzen.rozhlas.cz/knedliky-v-povestech-zachranuji-zivoty-a-pritahuji-trpasliky-6717625>
- [46] DUCHOŇ, Radek. Karlovarský suchar, to je lázeňský unikát chráněný Evropskou unií. *iDnes.cz/Zpravodajství: Karlovy Vary* [online]. MAFRA, © 1999-2020, 30. října 2010 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/karlovy-vary/zpravy/karlovarsky-suchar-to-je-lazensky-unikat-chraneny-evropskou-unii.A101029_115815_vary-zpravy_sou
- [47] FIKAR, Jaroslav. Karlovarský spisovatel ukazuje v nové knize město v době šviháků. *iDnes.cz* [online]. MAFRA, c2020, 17. prosince 2016 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: https://www.impuls.cz/regiony/karlovarsky-kraj/kniha-jaroslav-fikar-karlovarsky-patriot.A161217_084012_imp-karlovarsky_kov/tisk
- [48] Tradiční karlovarské suchary. In: *Karlovarská pekárna: Žijte zdravě - jezte s námi* [online]. Karlovy Vary: Karlovarská pekárna, c2020 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <http://www.karlovarskapekarna.cz/tradicni-vyroby>
- [49] Karlovarský rohlík. In: *BENEŠ pekárna s.r.o.: výroba cukrářská* [online]. Kutná Hora, c 1921-2008 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <http://www.benespek.cz/sortiment/pecivo/>
- [50] VŠETÍČKOVÁ, Eva. Lahůdky z Karlovarského kraje: Lázně a gastronomie. In: *Dáma.cz* [online]. CZECH NEWS CENTER, c2020, 8. února 2013 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://www.dama.cz/clanek/lahudky-z-karlovarskeho-kraje>
- [51] Karlovarské koláčky. In: *Toprecepty.cz* [online]. www.toprecepty.cz, 2016 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://www.toprecepty.cz/recept/49905-karlovarske-kolacky/>
- [52] Plaga: MŠMT v červenci rozhodne o ověřování předmětu technika. In: *ŠKOLA profi* [online]. Praha: Dashöfer Holding, © 1997 - 2020, 20. června 2020 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: https://www.skolaprofi.cz/33/plaga-msmt-v-cervenci-rozhodne-o-overovani-predmetu-technika-uniqueidgOkE4NvrWuPcrNPYrV2y-cQzBKldS5EuDDulZX7UDBY/?uri_view_type=4
- [53] SIROVÁTKA, Tomáš. (2010). Ohrožení na trhu práce a role opatření v oblasti zaměstnanosti v měnících se podmínkách. Souhrn, diskuse zjištění v širším kontextu a doporučení. Praha: VÚPSV.
- [54] Statistická ročenka Karlovarského kraje - 2019. In: *Český statistický úřad* [online]. Karlovy Vary, 19. prosinec 2019 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-karlovarskeho-kraje-2019>

[55] Kolektiv autorů MEPCO, s. r. o. *Analýza příčin odchodu pracovní síly z Karlovarského kraje* [online]. Dalovice: MEDIA, 2017 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://www.karpkv.cz/assets/front/documents/analyza-pricin-odchodu-pracovni-sily-z-karlovarskeho-kraje.pdf>

[56] Povinné dílny ve školách jsou snem průmyslové lobby o levné pracovní síle, tvrdí kritici. In: *ČT: ČT 24* [online]. Praha: Česká televize, c 1996-2020, 28. února 2018 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2404141-povinne-dilny-ve-skolach-jsou-snem-prumyslove-lobby-o-levne-pracovni-sile-tvrdi>

[57] MACH, Jiří. Vrátit dílny do škol? Chybí čas i peníze. *Novinky.cz PRÁVO* [online]. Borgis, © 2003-2020, 13. března 2018 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/veda-skoly/clanek/vratit-dilny-do-skol-chybi-cas-i-penize-40063372>

[58] *SeznamŠkol.eu: Mateřské školky, základní školy, střední školy, vysoké školy* [online]. just4web.cz, © 2009-2020 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://www.seznamskol.eu/>

[59] Změny ve školním roce 2019/2020. In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2019 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/51066_1_1/

[60] DOSTÁL, Jiří. Člověk a technika: Podkladová studie. In: *Národní ústav pro vzdělávání* [online]. Praha: NUV, 2018, 2018 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/file/3517/>

[61] Cíle EU v oblasti životního prostředí vyžadují, aby byl Fond pro spravedlivou transformaci více zaměřen na výkonnost, uvádějí auditoři: Tisková zpráva. In: *EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR: Ochránce financí EU* [online]. Lucemburk: European Court of Auditors, 22. července 2020 [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: https://www.eca.europa.eu/Lists/News/NEWS2007_22/INOP20_05_CS.pdf

[62] *RE:START: OFICIÁLNÍ WEBOVÉ STRÁNKY K PROJEKTU RESTRUKTURALIZACE ÚSTECKÉHO, MORAVSKOSLEZSKÉHO A KARLOVARSKÉHO KRAJE - PROGRAMU RE:START* [online]. Karlovy Vary, c2016 [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <https://restartregionu.cz/faq/>

[63] Dotační programy. *OPPIK* [online]. Praha: enovation, [2020] [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <https://www.opik.cz/dotacni-programy>

[64] Statek Bernard. *Mapy.cz* [online]. [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=12.6734505&y=50.1954987&z=17&source=firm&id=2345114>

[65] *Statek Bernard: Restaurace, ubytování, centrum řemesel* [online]. Královské Poříčí: Statek Bernard u Sokolova, c2020 [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <https://www.statek-bernard.cz/>

[66] *Studie: „Rozvojové území Královské Poříčí - západ*. 2009. Studie. Zhotovitel ABRI, s.r.o. Objednatel Obec Královské Poříčí.

[67] *IDOS.cz: Jízdní řády IDOS* [online]. Praha: MAFRA, © 1999-2020 [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <https://idos.idnes.cz/>

[68] Železniční depo v Sokolově by mohlo být prostorem pro podnikání. *Český rozhlas: Karlovy Vary* [online]. Karlovy Vary: Český rozhlas, © 1997-2020, 16. června 2020 [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <https://vary.rozhlas.cz/zeleznicni-depo-v-sokolove-mohlo-byt-prostorem-pro-podnikani-8227452>

[69] Sokolov. *Mapy.cz* [online]. [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=12.6463375&y=50.1863240&z=16&source=pubt&id=15212859>

[70] ROZPOČET EU JAKO MOTOR EVROPSKÉHO PLÁNU NA PODPORU OŽIVENÍ: Evropská komise [online]. Evropská unie, c2020 [cit. 2020-08-24]. ISBN 978-92-76-18254-2. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020.2136_cs_02.pdf

[71] Financování ekologické transformace: investiční plán Zelené dohody pro Evropu a mechanismus pro spravedlivou transformaci. *European Commission: Oficiální internetová stránka Evropské unie* [online]. Evropská unie, 2020, 14. ledna 2020 [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/newsroom/news/2020/01/14-01-2020-financing-the-green-transition-the-european-green-deal-investment-plan-and-just-transition-mechanism

[72] Rostoucí propast mezi metropolí a regiony. *Statistika a my: Magazín Českého statistického úřadu* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2020, 28. února 2020 [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <https://www.statistikaamy.cz/2020/02/28/rostouci-propast-mezi-metropoli-a-regiony/>

[73] Nejnovější údaje o kraji. *Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ v Karlových Varech* [online]. Praha: Český statistický úřad, [2020] [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xk>

[74] Vzdělání obyvatelstva. *Regionální zpravodajství NZIS: Karlovarský kraj* [online]. Karlovy Vary: Regionální zpravodajství NZIS - Karlovarský kraj, 2020, 2017 [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <https://reporting.uzis.cz/kvk/index.php?pg=statisticke-vystupy--demograficke-a-socioeconomicke-ukazatele--socioeconomicke-ukazatele--vzdelani-obyvatelstva&type=graf>

[75] Broadband Competence Office Česká republika. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. Praha: MPO, c2005 - 2020, 27. ledna 2020 [cit. 2020-08-24]. Dostupné z:

[76] Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Karlovarského kraje: Shrnutí hlavních poznatků. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2020, 2019 [cit. 2020-08-24]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/91280926/33012419s.pdf/13715832-483f-4f1f-ae20-b47e906a7eb8?version=1.9>

[77] *Research for CULT Committee - Culture and creative sectors in the European Union - Key future developments, challenges and opportunities* [online]. European Parliament, Policy Department for Structural and Cohesion Policies. Brussels: KEA & PPMI, 2019 [cit. 2020-08-24]. ISBN 978-92-846-5460-4. Dostupné z: <https://catalogus.boekman.nl/pub/P19-0561.pdf>

[78] Technický odpad jako toxická hrozba budoucnosti. *Vědavýzkum.cz: Nezávislé informace o vědě a výzkumu* [online]. Vědavýzkum.cz, © 2016 - 2020, 2. března 2020 [cit. 2020-08-24]. ISSN 2533-4522. Dostupné z: <https://vedavyzkum.cz/inovace/inovace/technicky-odpad-jako-toxicka-hrozba-budoucnosti>

[79] CERDEE. *Informační portál Karlovarského kraje: Rozvoj regionu* [online]. Karlovy Vary: Karlovarský kraj, 2020 [cit. 2020-08-31]. Dostupné z: <https://www.kr-karlovarsky.cz/region/projektyKK/Stranky/Cerdee.aspx>